

**WÓJT GMINY
RĄBINO**

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY RĄBINO**

**FRAGMENTY TEKSTU JEDNOLITEGO
DOTYCZĄCE ZMIAN W STUDIUM
W ZAKRESIE ELEKTROWNI BIOGAZOWYCH
/OBR. RĄBINO I JEZIERZYCE
/ dla potrzeb uzgadniania i opiniowania /**

**ZAŁĄCZNIK NR 1 /część „A”/
DO UCHWAŁY NR / VI / 29 / 2011
RADY GMINY RĄBINO
z dnia 27 kwietnia 2011 r.**

RĄBINO, listopad 2010 r.

Spis treści

CZĘŚĆ INFORMACYJNA

	str.
1. Przedmiot i cel opracowania	1
2. Podstawa prawna opracowania	1
2.1 Podstawa formalno-prawna opracowania	1
2.2 Podstawa merytoryczna opracowania	2
3. Metoda i forma opracowania	3

UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

1. Główne uwarunkowania rozwoju	4
1.1 Diagnoza sytuacji wewnętrznej gminy	4
1.2 Uwarunkowania zewnętrzne	5
1.3 Możliwości rozwoju gminy, główne problemy	6
2. Środowisko przyrodnicze.	7
2.1. Obszary i obiekty objęte ochroną z tytułu przepisów szczególnych	7
2.2. Rzeźba terenu.	10
2.3. Wody.	10
2.4. Lasy.	11
2.5. Gleby.	12
2.6. Surowce.	14
2.7. Pozostałe elementy przyrodnicze proponowane do ochrony.	15
3. Środowisko kulturowe.	24
3.1. Zabytki budownictwa, architektury i komponowanej zieleni.	24
3.2. Stanowiska archeologiczne.	34
4. Zaspokojenie potrzeb społecznych.	41
5. Kształtowanie struktur przestrzennych.	43
5.1 Funkcje gospodarcze.	43
6. Komunikacja	49
6.1 Układ kolejowy	49
6.2 Układ drogowy	50
6.3 Trasy rowerowe	50
6.4 Komunikacja zbiorowa	50
6.5 Zaplecze techniczne motoryzacji	50
7. Inżynieria	50
7.1 Zaopatrzenie w wodę	50
7.2 Regulacja stosunków wodnych	51
7.3 Odprowadzenie ścieków	51
7.4 Usuwanie odpadów	52
7.5 Elektroenergetyka	53
7.6 Zaopatrzenie w gaz	53
7.7 Zaopatrzenie w ciepło	53
7.8 Telekomunikacja	54
8. Plany miejscowe i opracowania specjalistyczne	54
8.1 Plany miejscowe	54
8.2 Opracowania specjalistyczne	55
9. Polityka przestrzenna gminy	55
10. Zadania ponadlokalne	56

1. Przedmiot i cel opracowania.

Przedmiotem opracowania jest obszar gminy Rąbino w jej granicach administracyjnych. Przy sformułowaniu kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględniono również uwarunkowania wykraczające poza obszar gminy, związane ze środowiskiem przyrodniczym, infrastrukturą społeczną, gospodarczą i techniczną.

Celem opracowania jest wskazanie możliwości zagospodarowania przestrzennego i określenie podstawowych programów (opartych głównie na diagnozie sytuacji wewnętrznej i zewnętrznej gminy) koniecznych do realizacji podstawowego zadania samorządu, jakim jest rozwój społeczno-gospodarczy gminy.

Z uwagi na potrzebę ochrony cennych dóbr środowiska przyrodniczego i kulturowego obszaru gminy, dla spełnienia między innymi celów nadrzędnych, przyjęte kierunki rozwoju zawierają szczegółowe wskazania dotyczące zasad i form ich ochrony.

W odniesieniu do programu rozwoju, zwłaszcza w dziedzinie życia gospodarczego, mając na względzie możliwości kompetencyjne władz samorządowych i zakres problematyki wynikający z przepisów prawnych,

w opracowaniu ograniczono się do określenia rodzaju funkcji gospodarczych z propozycją preferencyjnych wskazań lokalizacyjnych i podaniem uwarunkowań wynikających z wymogów środowiska.

Studium zawiera w swej treści:

- określenie szans i głównego celu rozwoju gminy ze sformułowaniem działań umożliwiających podniesienie poziomu gospodarczego gminy,
- wyznaczenie i ustalenie zasad ochrony terenów i obiektów o wysokich wartościach przyrodniczych i kulturowych,
- sformułowanie trendów rozwojowych dla poszczególnych funkcji gospodarczych z uwzględnieniem uwarunkowań wynikających ze środowiska przyrodniczego i antropogenicznego,
- określenie pożądanego rozwoju poziomu społecznego, w tym programu i systemu obsługi mieszkańców gminy,
- wyznaczenie kierunków rozwoju jednostek osadniczych,
- wyznaczenie terenów wymagających przekształceń, z uwagi na konieczność przywrócenia ich walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych,
- określenie zasad obsługi w zakresie komunikacji i systemów inżynierskich,
- określenie rodzaju i zakresu dalszych prac planistycznych i specjalistycznych oraz zadań ponadlokalnych.

2. Podstawa opracowania.

- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rąbino” wykonano na podstawie umowy Nr 1/99, zawartej w dniu 13.04.1999r. pomiędzy Zarządem Gminy w Rąbinie a „M.K.Sc.Raciborski, Rączka” w Szczecinie, ul. Ogińskiego 14/2.
- *Uchwała Nr XLIII/201/10 Rady Gminy Rąbino z dnia 29 września 2010 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rąbino”.*

2.1.Podstawa formalno-prawna opracowania.

Dla zagospodarowania przestrzennego gminy istotne są uwarunkowania wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

Do podstawowych aktów prawnych w tym zakresie należą m. in.:

- 1) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz.U.z 2003r. Nr80, poz.717, z późniejszymi zmianami),*
- 2) Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późniejszymi zmianami),*

- 3) *Ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2004r. Nr 121 poz. 1266, z późniejszymi zmianami),*
- 4) *Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. Nr 92, poz. 880, z późniejszymi zmianami),*
- 5) *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008 r. Nr 199, poz.1227),*
- 6) *Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 roku Nr 261, poz. 2603, z późniejszymi zmianami),*
- 7) *Ustawa z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (tekst jednolity Dz. U. z 1995 r. Nr 57, poz. 299, z późniejszymi zmianami),*
- 8) *Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz.U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami),*
- 9) *Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 9 czerwca 2004 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich i architektonicznych, a także innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych (Dz. U. z . 2004 r. Nr 150 poz. 1579),*
- 10) *Europejska Konwencja o ochronie dziedzictwa archeologicznego (poprawiona), sporządzona w La Valetta dnia 16 stycznia 1992 r. (Dz.U z 1996 r. Nr 120 poz. 564 i 565),*
- 11) *Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. Nr 14, poz. 60 z późniejszymi zmianami),*
- 12) *Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 roku - Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348, z późniejszymi zmianami),*
- 13) *Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27, poz. 94 z późniejszymi zmianami),*
- 14) *Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. Nr 101, poz. 444 z późniejszymi zmianami),*
- 15) *Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (tekst jednolity Dz. U. z 1972 r. Nr 47, poz. 298, z późniejszymi zmianami),*
- 16) *Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243),*
- 17) *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233)*
- 18) *Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. Nr 106 poz.675)*

2.2.Podstawa merytoryczna opracowania.

W opracowaniu wykorzystano następujące materiały:

- Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Rąbino oraz zmiany do planu zagospodarowania przestrzennego.
- Plany zagospodarowania przestrzennego gmin sąsiednich oraz Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i materiały do gmin sąsiadujących z gminą Rąbino.
- Waloryzacja przyrodnicza gminy Rąbino opracowana w 2001r.
- Fizjografia gminy Rąbino opracowana w 1999 r.
- Studium krajobrazu kulturowego gminy Rąbino i Wytyczne archeologiczne, opracowane w 1999 r.

- Studium gospodarki żywnościowej i leśnictwa opracowane w 1999 r.
- Strategia rozwoju gminy Rąbino opracowana w 1999 r.
- Studium wykonalności gospodarki wodno-ściekowej dla gmin dorzecza Parsęty.
- Wytyczne Urzędu Wojewódzkiego.
- Decyzje formalno-prawne.
- Wnioski Urzędu Gminy, osób fizycznych i zainteresowanych instytucji.

3. Metoda i forma opracowania.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rąbino stanowi syntezę prac analitycznych, obejmujących szeroki wachlarz zagadnień badanych w różnym stopniu szczegółowości, ze szczególnym uwzględnieniem problemów środowiska gospodarczego, przyrodniczego, kulturowego oraz poziomu życia mieszkańców gminy.

Dla potrzeb studium opracowano:

1. Inwentaryzacje: ogólną dla całego obszaru gminy i szczegółową dla poszczególnych miejscowości.
Materiały te pozwoliły na określenie:
 - stanu dotychczasowego zagospodarowania gminy,
 - poziomu życia mieszkańców gminy.
2. Fizjografię i waloryzację przyrodniczą gminy, które określają:
 - stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego (w tym degradację środowiska i zagrożenia),
 - występowanie terenów i obiektów chronionych i predysponowanych do ochrony,
 - obszary i obiekty do przekształceń.
3. Studium krajobrazu kulturowego gminy Rąbino i Wytyczne archeologiczne, które:
 - wyznaczają obszary i obiekty objęte ochroną konserwatorską,
 - określają sposób ich ochrony.
4. Studium gospodarki żywnościowej i leśnictwa, które zawiera:
 - ocenę zainwestowania,
 - stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
 - możliwości i ograniczenia rozwoju rolnictwa i rybactwa,
 - zasady gospodarowania na terenach leśnych,
5. Wytyczne z planu regionalnego i innych opracowań planistycznych, które pozwoliły na sformułowanie:
 - uwarunkowań wynikających z powiązań zewnętrznych,
 - zadań o znaczeniu ponadlokalnym.
6. Strategię kierunków zagospodarowania gminy, która określa:
 - diagnozę sytuacji wewnętrznej i zewnętrznej gminy,
 - możliwości rozwoju gminy i jej główne problemy,
 - podstawowe kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Opracowanie składa się z trzech części:

I. Część informacyjna.

II. Część - „Uwarunkowania i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy” (podlegająca uchwaleniu), składająca się z:

- tekstu (zał. Nr 1 do uchwały),
- mapy podstawowej w skali 1: 10 000 (zał. Nr 2 do uchwały).

III. Część - „Dokumentacja formalno-prawna” (odrębna teczka).

1. Główne uwarunkowania rozwoju.

1.1. Diagnoza sytuacji wewnętrznej gminy.

Środowisko przyrodnicze i kulturowe.

Walory.

Do najcenniejszych walorów środowiska gminy Rąbino należą głównie te elementy środowiska, które związane są z gospodarką rolną i leśną, a mianowicie:

- grunty rolne o wysokich klasach bonitacyjnych (17 % gruntów ornych to klasy III a i III b, ponad 50 % to grunty orne klasy IVa i IVb; ponad 60 % użytków zielonych to klasy III i IV),
- wysoki wskaźnik lesistości gminy (lasy zajmują ponad 30 % jej powierzchni), Ponadto gmina posiada:
- cenne ekosystemy o dużym stopniu naturalności,
- dobrą kulturę materialną,
- korzystne warunki klimatyczne.

Zagrożenia.

Głównymi zagrożeniami dla środowiska na terenie gminy są:

- brak radykalnych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej,
- nieuporządkowany pod względem prawnym pobór kruszywa i częściowa degradacja powierzchni ziemi w wyniku braku działań rekultywacyjnych,
- niezadawalająca ochrona wód podziemnych,
- brak uporządkowania z zakresu gospodarki odpadami,
- dewastacja walorów kulturowych na skutek zaniedbań i użytkowania niezgodnego z pierwotną funkcją.

Poziom ekonomiczny gminy.

Potencjał gospodarczy gminy.

Funkcjami gospodarczymi gminy są:

- rolnictwo jako funkcja wiodąca charakteryzujące się bardzo korzystnymi warunkami pod względem przydatności rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- leśnictwo dysponujące znacznym obszarem lasów gospodarczych,
- przemysł spożywczy i w niewielkim stopniu przemysł drzewny.

Możliwości rozwoju.

Biorąc pod uwagę środowisko przyrodnicze oraz istniejące zainwestowanie, na terenie gminy brak zasadniczych ograniczeń do rozwoju funkcji gospodarczych. Występują natomiast zasadnicze niekonsekwencje w zakresie zagospodarowania, do których należy zaliczyć:

- niewykorzystanie w pełni istniejących obiektów hodowlanych, bądź wykorzystanie ich niezgodnie z pierwotną funkcją,
- nie w pełni wykorzystane możliwości (w stosunku do bazy surowcowej) rozwoju przemysłu zarówno spożywczego i drzewnego.

Warunki życia mieszkańców.

Pozytywne kryteria oceny poziomu społecznego wyznaczają:

- stosunkowo dobre wyposażenie jednostek osadniczych w tym siedziby gminy w usługi o charakterze publicznym,
- rosnąca aktywność gospodarcza mieszkańców.

Do negatywnych zjawisk w sferze życia społecznego mieszkańców należą:

- nierównomierne rozmieszczenie potencjału ekonomicznego na terenie gminy,

- znaczne rozdrobnienie sieci osadniczej – prawie 35 % wsi posiada zaludnienie nie przekraczające 60 osób,
- niezadowalający stan wyposażenia wsi w oczyszczalnię i sieć kanalizacyjną,
- brak ekologicznych systemów grzewczych,
- brak gazyfikacji przewodowej .

1.2.Uwarunkowania zewnętrzne.

Powiązania przyrodniczo-geograficzne.

W zakresie środowiska przyrodniczego gmina charakteryzuje się następującymi uwarunkowaniami zewnętrznymi:

- Teren gminy znajduje się na obszarze I rzędu Regi i Parsęty oraz zlewni II rzędu: Topieli, Mogilicy i Bukowej. Zlewnie Regi i Parsęty łączą korytarze ekologiczne wchodzące w skład Ekologicznych Systemów Obszarów Chronionych doliny Mogilicy oraz rynny Mogilicy – Regi. Z układu zlewniowego wód powierzchniowych oraz przebiegu głównych kierunków wód podziemnych wynika, że utrzymanie w równowadze poszczególnych ekosystemów na obszarze gminy, zależy w znacznym stopniu od właściwego prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej zarówno na obszarze gminy jak i na obszarze gmin sąsiednich.
- Wzdłuż północnej granicy gminy (pomiędzy Gąskowem i Białą Górą) przebiega granica strefy ochrony pośredniej komunalnego ujęcia wód podziemnych dla miasta Białogard w Dębczynie.
- Na terenie gminy znajdują się cenne obszary przyrodnicze, wymagające ochrony, których kontynuację stanowią: obszar przyrodniczy w gminie Sław oborze oraz w gminie Białogard (proponowane jako Obszary Chronionego Krajobrazu).
- W bezpośrednim sąsiedztwie gminy znajduje się obszar ochrony uzdrowiskowej Połczyna Zdroju (strefa C).
- Ponadto, w niewielkiej odległości od granic gminy Rąbino znajdują się:
- Drawski Park Krajobrazowy granica parku przebiega w odległości 5 km od pld. – wsch. części terenu gminy) oraz lotnisko wojskowe w Świdwinie (1-2 km od pld. – zach. granicy gminy).

Powiązania gospodarcze.

W odniesieniu do życia gospodarczego, związki gminy z pozostałym obszarem wynikają z:

- zbytu artykułów rolnych i przemysłowych poza obszar gminy,
- funkcji związanej z gospodarką leśną,
- kooperacji istniejących zakładów z przedsiębiorstwami leżącymi poza obszarem gminy.

Związki społeczne.

W sferze życia społecznego występują następujące korelacje z sąsiednimi jednostkami administracyjnymi:

- zaspokojenie potrzeb mieszkańców gminy w zakresie usług wyższego rzędu przez infrastrukturę społeczną w Świdwinie (usługi o charakterze publicznym i komercyjnym),
- obsługa mieszkańców części regionu w zakresie opieki społecznej (Dom Pomocy Społecznej w Modrzewiu na około 100 miejsc posiada rangę ponadlokalną),
- ciążenia wynikające z działalności związanej z kultem religijnym („OAZA” we wsi Role).

Powiązania komunikacyjne.

Powiązania komunikacyjnych gminy wyznaczają przede wszystkim drogi powiatowe, które poza granicą gminy łączą się z drogami wojewódzkimi i krajowymi.

Stycznie do gminy przechodzą drogi wojewódzkie:

- bezpośrednio wzdłuż granicy wschodniej droga wojewódzka nr 163 relacji Kołobrzeg – Białogard – Połczyn Zdrój – Czaplinek – Wałcz,
- od południa droga wojewódzka nr 152 relacji Płoty – Resko – Świdwin - Buślary,
- od zachodu droga wojewódzka nr 162 relacji Rościcino – Świdwin – Żółte.

W odległości ok. 12 km na północ od granicy gminy przebiega droga krajowa nr 6 relacji Goleniów-Koszalin-Gdańsk.

Ponadto gminę przecina z zachodu na północny – wschód linia kolejowa relacji Runowo – Białogard ze stacją kolejową w Rąbinie i przystankiem kolejowym Nielep. Jest to odcinek linii kolejowej łączącej linie kolejowe relacji Stargard – Wysoka Kamieńska/Kołobrzeg z linią relacji Szczecinek – Kołobrzeg/Koszalin.

1.3.Możliwości rozwoju gminy, główne problemy.

Możliwości rozwoju.

U podstaw gospodarczego rozwoju gminy, stanowiącego zarazem podstawowy warunek poprawy warunków życia jej mieszkańców stoją:

- znaczne zasoby przyrodnicze (dobre gleby, lasy),
- dogodnie położenie geograficzne,
- istniejące zainwestowanie w postaci infrastruktury produkcyjnej, społecznej i technicznej oraz znaczne zasoby siły roboczej.

Możliwości rozwoju gminy determinowane są:

- podniesieniem poziomu życia mieszkańców gminy w celu zapobieżenia odpływowi ludności (brak wystarczających miejsc pracy),
- stworzeniem rynków zbytu dla surowców rolnych i leśnych,
- koniecznością dostosowania trendów rozwojowych funkcji gospodarczych do wymogów środowiska przyrodniczego poprzez racjonalne wykorzystanie jego zasobów i ochronę unikatowych wartości,
- poprawą stanu środowiska.

Główne problemy.

Problemami o znaczeniu ponadlokalnym, warunkującymi prawidłowy rozwój społeczno-gospodarczy gminy są:

W zakresie środowiska przyrodniczego i kulturowego:

- uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej,
- doprowadzenie wód rzeki Mogilicy do II klasy czystości,
- ustanowienia przepisów szczególnych, mających na celu ochronę środowiska przyrodniczego i realizacja zadań wynikających z tych przepisów (sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla proponowanych obszarów chronionych),
- podjęcia działań mających na celu rewaloryzację dóbr kultury materialnej.

W sferze społeczno-gospodarczej:

- przystosowanie struktury zawodowej i kwalifikacji mieszkańców wsi do przyszłych potrzeb,
- tworzenie nowych miejsc pracy,
- realizację programu związanego z poprawą systemu obsługi o znaczeniu ponadlokalnym w zakresie ochrony zdrowia, opieki społecznej, edukacji, kultury i sportu,
- realizację programu gazyfikacji,
- poprawę stanu dróg o randze ponadgminnej i systemu obsługi komunikacyjnej,
- realizację tras rowerowych o znaczeniu ponadlokalnym,

Do głównych problemów o znaczeniu lokalnym należy zaliczyć:

- podniesienie standardu życia mieszkańców w zakresie infrastruktury społecznej (zgodnie z kompetencjami),
- współdziałanie na rzecz stworzenia nowych miejsc pracy poprzez stworzenie dogodnych warunków między innymi dla aktywizacji funkcji turystycznej, drobnej wytwórczości i usług komercyjnych,
- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej i odpadami na terenie gminy,

- sukcesywne przekształcanie obszarów kolizyjnych,
- rehabilitacja obszarów i obiektów zdegradowanych,
- modernizacja dróg gminnych.

2. Środowisko przyrodnicze.

Zasoby środowiska przyrodniczego, stanowiące dobro nadrzędne rozpatrywane są w dwóch aspektach, jako element ochrony i koniecznych przekształceń, mających na celu przywrócenie stanu pierwotnego oraz jako potencjalne źródło rozwoju gospodarczego.

W niniejszym rozdziale zawarto wnioski (ustalenia) dotyczące ochrony środowiska wynikające ze stanu jego funkcjonowania, natomiast możliwości wykorzystania zasobów omówiono w rozdziałach traktujących o funkcjach gospodarczych gminy. Dotyczy to takich elementów środowiska przyrodniczego jak: gleby, lasy i surowce.

2.1. Obszary i obiekty objęte ochroną z tytułu przepisów szczególnych.

Na terenie gminy występują następujące obszary i obiekty chronione przepisami szczególnymi: pomniki przyrody, zabytkowe parki wiejskie, starodrzewy na cmentarzach, lasy ochronne i miejsca gniazdowania bociana czarnego.

Pomniki przyrody:

Na terenie gminy ustanowiono 12 pomników przyrody.

Lp.	Wyszczególnienie	Lokalizacja	Podstawa prawna
1 - 2	2 dęby szypułkowe	m. Rzecino - przy szosie Połczyn Zdrój - Rąbino	Rozp. nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8.IX.92 r.
3.	Głaz narzutowy	m. Kłodzino	Rozp. nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28.XII.95 r.
4.	Dąb szypułkowy	na skrzyżowaniu dróg przed m. Gręczino	Uchwała NR IV/38/99 Rady Gminy Rąbino z dnia 4 lutego 1999r.
5.	Buk zwyczajny	Świerznica- park wiejski, dz. nr 115	Uchwała NR IV/38/99 Rady Gminy Rąbino z dnia 4 lutego 1999r.
6.	Buk zwyczajny	Lipie –ok. 100 m od cmentarza – dz. nr 97	Uchwała NR IV/38/99 Rady Gminy Rąbino z dnia 4 lutego 1999r.
7.	Głaz narzutowy	oddz.321 d	Nadleśnictwo Białogard
8.	Dąb szypułkowy	Rzecino – vis a vis kościółka	Wykaz Wydziału Ochrony Środowiska i Polityki Rolnej UW w Koszalinie z 30.04.99r.
9-10	2 dęby szypułkowe	Rzecino – przy szosie Rąbino-Połczyn Zdrój	j.w
11.	Lipa drobnolistna	Stare Ludzicko	j.w.
12.	Dąb szypułkowy	Świerznica – w lesie, na wschód od wsi	j.w.

W odniesieniu do pomników przyrody obowiązują zakazy zawarte w Art. 31a ustawy z dnia 16 października 1991r. o ochronie przyrody.

Zabytkowe parki wiejskie.

Na terenie gminy parki zabytkowe występują w formie parków pałacowych i dworskich oraz parków krajobrazowych.

Charakterystykę parków zabytkowych ilustruje poniższa tabela.

Lp.	Miejscowość - lokalizacja	Rodzaj parku	Charakterystyka
1.	Rąbino- Park dworski	Park Krajobrazowy, nr rejestru 1001	pow. 5 ha, drzewostan mieszany
2	Rąbino- zespół pałacowo-parkowy,	Park Krajobrazowy, nr rejestru 1057	pow. 045 ha, aleja wiązowa, olsza, wierzby, dęby
3.	Batyń- zespół pałacowo-parkowy	Park Krajobrazowy	pow. 3,5 ha; drzewostan mieszany, głównie buki
4.	Biała Góra – park pałacowy	Park Krajobrazowy, nr rejestru 994	pow.3 ha; m.in. klony, buki, dąb szypułkowy, jesion wyniosły
5.	Biernów	Park dworski, natural.	pow. 2 ha, dęby, buki, lipy,
6.	Dąbrowa – Zespół dworsko-pałacowy	Park Krajobrazowy – leśny, nr rejestru 1053	pow. 25 ha, głównie buki i świerki: wiąz górski, lipa drobnolistna, buk pospolity
7.	Dołganów – park pałacowy	Park Krajobrazowy, nr rejestru 1054	pow. 1,5 ha, drzewostan mieszany, głównie klony, wiąz, jodły, modrzew
8.	Głodzino	Park Krajobrazowy	pow. 3,2 ha (użytk. prywatny)
9.	Gąsków	Park Krajobrazowy	pow. 5,5 ha (użytk. prywatny)
10.	Grężino	Park Krajobrazowy	pow. 4,4 ha
11.	Jezierzyce – Zespół pałacowo-parkowy	Park Krajobrazowy, nr rejestru 995	pow. 12,6 ha, drzewostan mieszany, głównie dęby, klony, lipy, dąb szypułkowy
12.	Kłodzino	Park pałacowy, naturalistyczny nr rejestru 1055	pow. 14 ha, drzewostan mieszany; m.in. klony, kasztanowce, żywotniki, sosny, wejmutki
13.	Lipie	Park Krajobrazowy	pow. 6,0 ha
14.	Modrzewiec	Park Krajobrazowy nr rejestru 1203	pow. 6,0 ha, drzewostan mieszany, głównie buki, klony, jesiony, dęby
15.	Nielep	Park pałacowy, naturalistyczny nr rejestru 1056	pow. 2,0 ha, m.in. buki odmiany purpurowej, wiąz odmiany zwisającej, cyprysik groszkowy, choina kanadyjska
16.	Paszęcin- Zespół dworsko-pałacowy	Park naturalistyczny nr rejestru 996	pow. 1,8 ha, m.in. dęby, świerki, buk odmiany purpurowej
17.	Rąbinko	Park dworski, naturalistyczny	pow. 2,5 ha. drzewostan mieszany, głównie buki, klony, jawory
18.	Rzecino	Park dworski, naturalistyczny, nr rejestru 998	pow. 2 ha, m.in. klony, jawory, wiąz, dęby szypułkowe
19.	Stare Ludzicko	Park Krajobrazowy	pow. 3 ha, głównie buki, lipy, dęby, jesiony, lipa drobnolistna
20.	Świerznica – park dworski	Park Krajobrazowy	pow. 1,5 ha, drzewostan mieszany, m.in. buki świerki, lipy, dąb szypułkowy.

Lasy ochronne.

Na terenie gminy Rąbino występują niewielkie enklawy lasów ochronnych. Są to lasy utworzone decyzją nr 64 MOŚZNiL z dnia 25.8.1999 r.:

- Nadleśnictwo Świdwin, oddz. 492-494 (po lewej stronie Mogilicy), 495-498,
- Nadleśnictwo Świdwin, oddz. 434,
- Nadleśnictwo Świdwin, oddz. 85,
- Nadleśnictwo Świdwin, oddz. 90

W odniesieniu do lasów ochronnych, wszelka działalność gospodarcza musi być podporządkowana kryteriom ochrony, według których nadrzędną funkcją lasu jest pełnienie roli ekologiczno-społecznej.

Starodrzew na cmentarzach.

Charakterystykę starodrzewów przedstawiono w poniższej tabeli:

Lp. 1	Miejscowość 2	Lokalizacja, opis 3	Drzewostan 4
1.	Batyń	Cmentarz katolicki, nieczynny – pld.-zach. od zabudowań, pow. 0,22 ha	Sosny – stan dobry.
2.	Batyń	Cmentarz ewangelicki, nieczynny – centrum wsi, pow. 0,36 ha	Klony, dęby, świerki, Kasztanowce.
3.	Biała Góra	Cmentarz ewangelicki, nieczynny – przed wjazdem do wsi, pow. 0,18 ha	Świerki, sosny – stan dobry.
4.	Biernów	Cmentarz ewangelicki, nieczynny –na pld. od zabudowań, pow. 0,40 ha	Kasztanowce, jesion, żywotniki, świerki, dęby
5.	Dąbrowa	Cmentarz ewangelicki, nieczynny –przy drodze leśnej, pow. 0,18 ha	Lipy, klony dęby – stan dobry.
6.	Gąsków	Cmentarz ewangelicki, nieczynny –przy wjeździe do wsi, pow.0,10 ha.	Stan średni – część wycięta, dąb obw.60 cm
7.	Głodzino	Cmentarz ewangelicki, nieczynny –na wsch. od wsi, pow. 0,06 ha.	Drzewostan w trakcie wycinania.
8.	Jezierzyce	Cmentarz ewangelicki, nieczynny –po pld.-zach. stronie jeziora, pow. 0,16 ha	W stanie różnym, 20 świerków–obw.50-70cm.
9.	Kłodzino	Cmentarz ewangelicki, nieczynny –pld.-wsch. część wsi, pow. 0,32 ha	Stan różny, jesiony, klony, sosny.
10.	Krępa	Cmentarz ewangelicki, nieczynny –na pld.-zach od Głodzina, pow. 0,15 ha	Żywotniki (tuje), świerki – stan dobry.
11.	Lipie	Cmentarz ewangelicki, nieczynny –na pld.-zach od drogi do Jezierzyc, pow. 1,63 ha.	Graby (zły), buki dobry).
12.	Lipie	Cmentarz katolicki, nieczynny –przy drodze, pow. 0,33 ha.	Żywotniki – stan dobry.
13.	Nielep	Cmentarz ewangelicki, nieczynny –obok katol. czyn. po pld. stronie drogi do Dąbrowy, pow. 0,72 ha.	Kasztanowce, jesiony, klony – stan dobry.
14.	Rąbino	Cmentarz katolicki, czynny –przy kościele, pow. 0,41 ha.	Jesiony, żywotniki, brzozy, klony,- stan dobry.
15.	Rąbino	Cmentarz ewangelicki, nieczynny –na pld.-zach. od wsi, ow. 0,48 ha.	Brzozy, dęby daglezie – stan różny.
16.	Rąbinko	Cmentarz ewangelicki, nieczynny –na stoku za wsią, pow. 0,09 ha.	18 świerków – stan dobry
17.	Rzecino	Cmentarz ewangelicki, nieczynny –na pln.od zabudowań na stoku, pow.0,31 ha	Lipy, dęby, buki, klony – stan dobry.
18.	Rzecino	Cmentarz katolicki, nieczynny –na pln. od zabudowań wsi, pow. 0,38 ha.	10 lip – obw.50-80 cm, stan dobry.
19.	Stare Ludzicko	Cmentarz ewangelicki, nieczynny –przy drodze Rzecino-Połczyn, pow. 0,36 ha.	Dęby, świerki – stan różny.
20.	Świerznica	Cmentarz ewangelicki, nieczynny –na zachód wsi, pow. 0,12 ha	Buki dęby, świerki – stan dobry.
21.	Świerznica	Cmentarz ewangelicki, nieczynny –przy wjeździe do wsi, pow. 0,31 ha.	Lipy, dęby, klony – stan dobry.

2.2.Rzeźba terenu.

Walory.

Południowa i centralna część gminy Rąbino znajduje się na obszarze Wsoczyzny Łobeskiej, natomiast północna jej część położona jest w obrębie Równiny Białogardzkiej. Obszar gminy położony na Wysoczyźnie Łobeskiej posiada ciekawą i urozmaiconą rzeźbę terenu. Występują tu pasma wzgórz i pagórków moren czołowych; w północno-zachodniej części znajduje się fragment wzgórza morenowego Białego Zdroju, wznoszącego się do ponad 170 m n.p.m. Pasma wzgórz morenowych rozcina dolina Mogilicy, ze stromymi krawędziami, łącząca się z rynną Regi. Charakter rynnowy posiada również dolina Świerznicy.

Na terenie gminy występuje 5 interesujących obiektów geomorfologicznych:

- wał ozowy (oz kłodziński),
- czołowomorenowe wzniesienie Białego Zdroju,
- czołowomorenowe wzniesienie zwane Wzgórzem Ślemień,
- dolina Mogilicy
- kem głodziński i krawędź wysoczyzny morenowej w rejonie Głodzina i Zbytków.

Formy ochrony.

Z uwagi na występowanie na obszarze gminy bardzo interesujących form rzeźby, stanowiących dominujący element krajobrazu proponuje się:

- utworzenie zespołów przyrodniczo-krajobrazowych w rejonie doliny Mogilicy i Białego Zdroju,
- zakaz tworzenia wyrobisk eksploatacyjnych, zmian użytkowania powierzchni oraz wprowadzanie zabudowy na obszarach: wału ozowego, morenowego wzniesienia Białego Zdroju, Wzgórza Ślemień oraz kemu głodzińskiego i krawędzi wysoczyzny morenowej w rejonie Głodzina i Zbytków.

2.3.Wody.

Zasoby i zagrożenia.

Przeważająca część gminy Rąbino leży na obszarze zlewni Parsęty; jedynie pld.-zach. część gminy leży w zlewni Regi.

Rzeka Mogilica jest lewostronnym dopływem Parsęty. Długość rzeki wynosi 44 km, a zlewnia posiada powierzchnię 150,3 km².

Na stan czystości wód ma wpływ osadnictwo wiejskie poprzez powiązania przez sieć melioracji. Natomiast bezpośrednimi źródłami zanieczyszczeń punktowych rzeki są oczyszczalnie ścieków we wsiach: Łęgi, Rąbino i Modrzewiec i poprzez cieki Świerznica i Ródzianka – oczyszczalnie w Jezierzycach i Rzecinie.

Klasyfikacja stanu czystości wód w 1995 r. przedstawiała się następująco:

- wody klasy III – 5,5 km,
- wody klasy non – 38,5 km.

Rzeka Topiel, która posiada źródliska na terenie gminy, na całej swej długości prowadzi wody w III klasie czystości. Z pozostałych wód powierzchniowych, na terenie gminy występuje większe jezioro Jezierzycy oraz małe jeziora polodowcowe i oczka wodne.

W odniesieniu do wód podziemnych, to główny ich poziom użytkowy występuje w obrębie osadów czwartorzędnych, na głębokości od kilku do 60 m. Miąższość poziomu użytkowego wynosi od 5 do 40 m, a wydajności eksploatacyjne w granicach 30 – 50 m³/h.

Stan zaopatrzenia w wodę terenu gminy jest zadawalający.

Na terenie gminy znajduje się 30 ujęć podziemnych, w tym 4 ujęcia wodociągów grupowych. Najwyższe zasoby eksploatacyjne posiadają ujęcia wodociągów we wsiach: Rąbinie, Paszęcinie i Dąbrowie Białogardzkiej.

Na zdecydowanej większości obszaru gminy, poziom wodonośny jest dobrze izolowany; niekorzystna sytuacja jest natomiast w rejonie Biernowa.

Zagrożeniem dla jakości wód są zrzuty ścieków. Szczególnie zagrożone są zasoby wód pitnych w rejonie Gąskowa, Białej Góry i Rąbina.

Zagrożeniem dla wód podziemnych i wód rzeki Mogilicy jest lokalizacja stacji paliw w Rąbinie. Brak jest strefy pośredniej dla ujęcia wody w Rąbinie, a dla wielu ujęć brak jest stref ochrony bezpośredniej, lub są one w złym stanie sanitarnym. Dotyczy to ujęć w miejscowościach: Nielep (zły stan sanitarny), Kłodzino (brak strefy), Rąbinko (strefa zaniedbana), Biała Góra (strefa zaniedbana), Rzecino (strefa praktycznie nie istnieje), Stare Ludzicko i Dąbrowa (strefa zaniedbana).

Zasady i formy ochrony.

W celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych należy podjąć działania w kierunku ograniczenia zrzutu zanieczyszczeń punktowych jak i obszarowych.

Działania te dotyczą radikalnego rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy, jak i poza jej obszarem (budowa pełnosprawnych oczyszczalni i sieci kanalizacyjnej).

Wody rzeki Mogilicy powinny być w II klasie czystości.

Należy objąć ochroną obszary źródliskowe rzek i strumieni.

W strefach alimentacji należy bezwzględnie zaniechać lokalizowania jakichkolwiek ognisk zanieczyszczeń.

Ustala się likwidację wszelkich źródeł zanieczyszczeń wód powierzchniowych i gruntowych (nieodpowiednio eksploatowane szamba, dzikie wysypiska odpadów).

Ponadto wnioskuje się:

- Opracowanie i wprowadzenie strefy ochrony pośredniej dla ujęcia wody w Rąbinie oraz we wsiach: Dąbrowa, Kłodzino i Rzecino.
- Przeprowadzenie właściwej likwidacji nieczynnych odwiertów studziennych, celem zabezpieczenia przed przenikaniem zanieczyszczeń bezpośrednio do warstwy wodonośnej.
- Doprowadzenie do właściwego stanu sanitarnego stref ochrony bezpośredniej we wsiach: Biała Góra, Rzecino, Stare Ludzicko i Dąbrowa Białogardzka.
- Wyznaczenia strefy ochrony bezpośredniej we wsi Kłodzino.
- Zachowanie wszelkich śródpolnych i śródleśnych oczek wodnych oraz naturalnych zbiorników we wsiach.

2.4.Lasy.

Zasoby.

Obszar gminy cechuje się znaczną lesistością; lasy zajmują 40 % powierzchni całego obszaru gminy.

Są to głównie lasy państwowe, będące w zarządzie Nadleśnictw: Białogard, Świdwin i Połczyn Zdrój. Występują one w zwartych kompleksach, skoncentrowane głównie w północnej, zachodniej i centralnej części gminy.

Ekosystemy leśne reprezentowane są przez kilkanaście siedliskowych typów lasu, zarówno w typie siedlisk borowych jak i siedlisk lasowych.

W strukturze siedliskowej dominują siedliska świeże, reprezentowane głównie przez lasy mieszane świeże i lasy świeże oraz bory mieszane świeże i bory świeże. Zdecydowanie mniejsza powierzchnię zajmują siedliska lasów wilgotnych.

Lasy na obszarze gminy mają funkcję gospodarczą, z wyjątkiem lasów w dolinie rzeki Mogilicy, które posiadają status lasów wodochronnych.

Zgodnie z informacją Nadleśnictwa Świdwin, oprócz lasów gospodarczych będących w zarządzie nadleśnictwa, na terenie gminy znajduje się :

- 108 ha lasów wodochronnych,
- 30 ha lasów stanowiących ostoję zwierząt chronionych,
- 9 ha lasów o szczególnym znaczeniu dla obronności.

Przydatność lasów gminy, z punktu widzenia atrakcyjności krajobrazu, odporności na penetrację turystyczną oraz dostępności do zagospodarowania rekreacyjnego jest zróżnicowana. Największą odpornością na degradację, spowodowaną użytkowaniem rekreacyjnym charakteryzują się siedliska lasowe Lmśw, Lśw oraz siedliska borowe (Bmśw) w starszych klasach wiekowych. Lasy te występują na terenie gminy w większych kompleksach.

Poza ekosystemami leśnymi, szczególną rolę odgrywają zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, przydrożne, w obniżeniach terenowych przy oczkach wodnych i bagienkach, wzdłuż cieków oraz starodrzew cmentarny i parkowy.

Zasady i formy ochrony.

W odniesieniu do lasów obowiązują poniższe ustalenia:

- Wszystkie lasy na terenie gminy należy użytkować zgodnie z ich funkcją i chronić przed przeznaczeniem na cele nieleśne. W obrębie lasów należy nie dopuszczać do inwestowania nie związanego z ochroną i powiększaniem cennych zasobów leśnych. Większość lasów cechuje niewielka odporność i łatwo ulegają one zniszczeniu (siedliska borowe).
- Szczególnej ochrony wymagają lasy w strefach ochronnych miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt gatunków chronionych.
- Zaleca się zachowanie wszelkich zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, śródłukowych, wzdłuż cieków oraz otaczających oczka wodne.
- Zaleca się zalesienie mało urodzajnych gleb, w pierwszej kolejności w bezpośrednim sąsiedztwie kompleksów leśnych, w strefach alimentacji wód podziemnych, na obszarach podatnych na erozję gleb oraz terenów zdegradowanych.
- Należy wprowadzić zadrzewienia przy drodze Kłodzino-Batyń, z uwagi na funkcję wiatrochronną, przeciwoerozyjną i krajobrazową.

2.5. Gleby.

Zasoby.

Na terenie gminy występuje przewaga gleb średnio dobrych.

Struktura jakości gleb jest następująca:

Grunty orne

Lp.	Klasy bonitacyjne gleb	Powierzchnia ha	Struktura %
	dobre	1.510	17,1
1.	IIIa	236	2,7
2.	IIIb	1.274	14,4
	średnio dobre	5.050	57,1
3.	IVa	2.707	30,6
4.	IVb	2.343	26,5
	słabe i bardzo słabe	2.276	25,8
5.	V	1.805	20,5
6.	VI	390	4,4
7.	VIz	81	0,9
	Razem grunty	8.836	100,0

Użytki zielone

Lp.	Klasy bonitacyjne gleb	Powierzchnia ha	Struktura %
1.	dobrze III	284	18,1
2.	średnio IV	676	42,9
	słabe	614	39,0
3.	V	517	32,8
4.	VI	94	6,0
5.	VIz	3	0,2
	Razem użytki zielone	1.574	100,0

W strukturze przydatności rolniczej, przeważają na terenie gminy w odniesieniu do gruntów ornych - kompleks żytni bardzo dobry i dobry, w odniesieniu do użytków zielonych – kompleks średni.

Charakterystykę kompleksów przydatności rolniczej gleb przedstawiono w poniższej tabeli:

Symbol kompleksu	Kompleksy przydatności rolniczej gleb	Powierzchnia ha	Struktura %
	Grunty orne	9.500	100,0
2	Pszenny dobry	342	3,6
3	Pszenny wadliwy	74	0,8
4	Żytni bardzo dobry	3.572	37,6
5	Żytni dobry	2.796	29,4
6	Żytni słaby	2.066	21,7
7	Żytni bardzo słaby	404	4,3
8	Zbożowo-pastewny mocny	82	0,9
9	Zbożowo-pastewny słaby	164	1,7
	Użytki zielone	826	100,0
2z	Średnie	567	68,6
3z	Słabe i bardzo słabe	259	31,4

Do **korzystnych** kompleksów gleb ornych zaliczają się gleby kompleksu 2-go pszennego dobrego i 4-go kompleksu żytniego bardzo dobrego lub pszennego-żytniego. Grunty 2-go kompleksu przydatności gleb (gleby klasy bonitacyjnej IIIa i IIIb), wykazują dobry stopień kultury i zapewniają wysokie plony roślin uprawnych i warzyw.

Występują one głównie w obrębie wsi: Batyń, Głodzino, Rąbino, Gręczino i Dąbrowa.

Grunty 4 kompleksu rolniczej przydatności gleb (żytniego bardzo dobrego lub pszenno-żytniego) są to gleby o klasach bonitacyjnych IIIb i IVa. Charakteryzują się one dobrą przyswajalnością składników pokarmowych i są łatwe do uprawy. Występują one w zwartych obszarach w południowej części gminy, w obrębach wsi: Dąbrowa, Lipie, Jezierzycy, Paszęcín, Stare Ludzicko, a także w zajmując mniejsze powierzchnie w obrębie wsi: Kłodzino, Nielep, Rąbino, Batyń i Świerznica.

Do kompleksów **średniokorzystnych** zaliczają się gleby kompleksów: 3-go pszennego-wadliwego, 5-go żytniego dobrego, 8-go zbożowo pastewnego mocnego i 9-go zbożowo pastewnego słabego. Gleby te są łatwe do uprawy, są one jednak bardzo wrażliwe na niedobory opadów atmosferycznych i nawożenie.

Kompleks 5- żytni dobry występuje na obszarze całej gminy, natomiast pozostałe kompleksy są rozproszone i występują w niewielkich enklawach.

Do gleb **niekorzystnych** zaliczają się gleby 6-go kompleksu żytniego słabego i 7-go żytniego bardzo słabego. Gleby te są słabo urodzajne. Występują one w sposób rozproszony na całym obszarze gminy, bardzo często w sąsiedztwie kompleksów leśnych.

Użytki zielone zajmują niewielki obszar gminy i występują głównie w sąsiedztwie rzek. Na terenie gminy przeważają użytki zielone średnie 2z o IV klasie bonitacyjnej. Charakteryzują się one dobrymi właściwościami fizyko-chemicznymi i uregulowanymi stosunkami wodnymi.

Zasady ochrony.

W odniesieniu do gleb, z uwagi na znaczną przydatność rolniczą, ustala się zasadę przeznaczania na cele nierolnicze w pierwszej kolejności terenów o najniższych wartościach bonitacyjnych.

Ze względu na wysoką jakość, gleby 2-go i 4-go kompleksu przydatności rolniczej, jako podstawowy ekosystem żywicielski, podlegają ochronie przed przeznaczeniem na cele nierolnicze, (zwłaszcza pod zabudowę).

Dotyczy to zwłaszcza rozległych i zwartych kompleksów urodzajnych gleb.

Dla terenów o większych spadkach, na których występują gleby szczególnie narażone na erozję zaleca się prowadzenie właściwych zabiegów agrotechnicznych. Niektóre stoki powinny być zalesione lub użytkowane jako pastwiska.

Użytki zielone powinny być zachowane w dotychczasowym użytkowaniu rolniczym, zwłaszcza w dolinach rzek i mniejszych cieków, obniżeniach terenowych, ze względu na między innymi zachowanie naturalnej retencji wód, a także na funkcje paszową.

Należy zachować wszelkie nieużytki naturogeniczne, znajdujące się w obrębie użytków rolnych (oczka wodne, tereny podmokłe i bagienne, torfowiska, zarośla śródpolne), ze względu na ich ważną rolę biocenotyczną.

Gleby niskiej jakości (6-ty i 7-my kompleks przydatności rolniczej) powinny być przeznaczone pod zalesieni, głównie w strefach alimentacji wód oraz w bezpośrednim sąsiedztwie kompleksów leśnych.

2.6. Surowce.

Zasoby i konflikty.

Na terenie gminy Rąbino występują nieliczne zasoby surowcowe. Istniejące do niedawna złoża kruszywa naturalnego w Rąbinie zostały wyeksploatowane, a wyrobiska wymagają rekultywacji. Funkcjonują natomiast niewielkie, nielegalne eksploatacje piasków i żwirów.

Według przeprowadzonych zwiadów geologicznych określono perspektywy udokumentowania złóż kruszywa naturalnego:

- rejon Paszęcina,
- rejon Kłodzina (wał ozowy)

Prowadzenie eksploatacji piasków i żwirów w obrębie wału ozu kłodzińskiego jest niewskazane z uwagi na ochronę jego unikatowych wartości.

Na terenie gminy znajduje się 10 złóż torfów: w północnej części gminy, na obszarze sandru Topiel – 4 złoża i 6 niewielkich złóż na wysoczyźnie moreny dennej, w rejonie Nielepa, Jezierzyc i starego Ludzicka.

Większe złoża torfów scharakteryzowano w poniższej tabeli.

Lp.	Numer złoża i lokalizacja	Charakterystyka	Uwagi
1	19A - Sienice	pow. 112, ha, zasoby torfu 2565 tys. m ³ ; gytia o zasobach 479 tys. m ³	Eksploatacja niewskazana z uwagi na ochronę użytków zielonych.
2	21 - Sienice	pow. 25 ha, zasoby torfu 395 tys. m ³ ; gytia o zasobach 232 tys. m ³	Eksploatacja niewskazana z uwagi na ochronę kompleksu leśnego.
3.	1276 i 1277 - Rychnówko	pow. 10 ha, zasoby torfu 200 tys. m ³ ,	Eksploatacja niewskazana z uwagi na ochronę kompleksu leśnego.
4.	113 – rejon Nielepu	pow. 4 ha, zasoby torfu 90 tys. m ³ ; gytia o zasobach 111 tys. m ³	Eksploatacja niewskazana z uwagi na ochronę kompleksu leśnego.
6.	rejon Jezierzyc-110- 109 111, 112	-pow. 24 ha, zasoby torfu 437 tys. m ³ ; gytia o zasobach 367 tys. m ³ -zasoby torfu 45 m ³ i gytii 67 m ³ , pow. 4 ha, zasoby torfu 25 i 84 m ³ oraz gytii 10 i 51 m ³ .	Złoże chronione przed eksploatacją. Złoże chronione przed eksploatacją
7.	141 – rejon Starego Ludzicka	pow. 1,3 ha, zasoby torfu 66 tys. m ³ .	Eksploatacja niewskazana z uwagi na retencję wód.

Zasady ochrony.

Z uwagi na znaczne uwarunkowania wynikające z konieczności ochrony pozostałych elementów przyrodniczych występujących na obszarze gminy, w odniesieniu do surowców obowiązują następujące ustalenia:

- Należy uporządkować sytuację formalno-prawną złoża torfów w Jezierzyc (eksploatacja wymaga koncesji).
- Należy doprowadzić do likwidacji dzikich wyrobisk i przeprowadzić prace rekultywacyjne w rejonie Kłodzina, Rzecina, Grężina i Rąbina.
- Prowadzona na niewielką skalę eksploatacja kruszywa wymaga koncesji po zasięgnięciu opinii wójta.
- Wskazane jest przeprowadzenie wstępnego rozpoznania geologicznego w rejonie: Rąbinka, Białej Góry, Świerznicy, Jezierzyc i Starego Ludzicka – po uzyskaniu stosownej koncesji.

2.7. Pozostałe elementy przyrodnicze proponowane do ochrony.

Szczegółową charakterystykę środowiska przyrodniczego przedstawiono w opracowaniu „Waloryzacja przyrodnicza gminy Rąbino”.

W oparciu o to opracowanie oraz na podstawie „Fizjografii” wyznaczono następujące obszary o unikalnych wartościach przyrodniczych, proponując różnorodne formy ochrony, w postaci: obszarów chronionego krajobrazu, użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i pomników przyrody i lasów ochronnych.

Obszary chronionego krajobrazu.

Proponuje się następujące obszary chronionego krajobrazu:

- **OChK-1** - „Lasy Gąbińskie” - północna część gminy. Obejmuje on: Wzgórze Śle mień (z polami między Kłodzinem, Głodzinem, Rąbinkiem, Rąbinem i Białą Górą), dolinę Mogilicy od Kołatki wraz z doliną Świerznicy.
Celem ochrony jest zachowanie walorów krajobrazowych i przyrodniczych terenu o bogatej mozaice ekosystemów i zróżnicowanej rzeźbie geomorfologicznej, stanowiący węzeł ekologiczny w skali regionalnej. Na obszarze tym występują formy przyrodnicze proponowane do ochrony w postaci: użytków ekologicznych, pomników przyrody, lasów ochronnych oraz gatunki i siedliska wymienione w Dyrektywie Ptasiej i Siedliskowej oraz Konwencji Berneńskiej.
- **OCK – 2** „Biały Zdrój” - zachodnia część gminy. Obejmuje on: wzgórze morenowe Białego Zdroju wraz z jeziorami Bystrzy no Wielkie i Małe i otaczające je lasy.
Celem ochrony jest zachowanie walorów krajobrazowych i przyrodniczych terenu o bogatej mozaice ekosystemów i zróżnicowanej rzeźbie geomorfologicznej. Na obszarze tym występują formy przyrodnicze proponowane do ochrony w postaci: użytków ekologicznych, pomników przyrody, lasów ochronnych oraz gatunki i siedliska wymienione w Dyrektywie Ptasiej i Siedliskowej oraz Konwencji Berneńskiej.

Obszar chronionego krajobrazu ustanawiany jest w drodze rozporządzenia wojewody, lub przez radę gminy.

W odniesieniu do Obszarów chronionego krajobrazu obowiązują zakazy zawarte w Art. 26 ustawy z dnia 10 października 1991 r. o ochronie przyrody.

Dla obszaru chronionego krajobrazu poddanego ochronie przez radę gminy, sporządza się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

Wyznacza się na terenie gminy 4 obszary do objęcia ochroną w postaci Zespołów przyrodniczo-krajobrazowych (według poniższej tabeli).

Swymbol	Nazwa	Lokalizacja	Przedmiot i cel ochrony
ZPK - 1	„Źródłiska Topieli”	Obszar źródliskowy rzeki Topiel, położony przy północnej granicy gminy, z miejscowością Krępa.	Zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych naturalnej doliny rzeki z mozaiką środowisk, mało przekształconą szatą roślinną, stanowiskami gatunków fauny, stanowiącej lokalny korytarz ekologiczny. Na obszarze tym występują formy przyrodnicze proponowane do ochrony w postaci: użytków ekologicznych, pomników przyrody, lasów ochronnych oraz gatunki i siedliska wymienione w Dyrektywie Ptasiej i Siedliskowej oraz Konwencji Berneńskiej.
ZPK - 2	„Źródliskowa dolina koło Świerznicy”	1, 5 km NE od Świerznicy, Nadleśnictwo Białogard, obręb Rąbino, oddz. 409b	Zachowanie walorów przyrodniczych, (skład i struktura drzewostanu, zróżnicowanie gatunkowe, stanowiska gatunków chronionych i rzadko spotykanych) oraz krajobrazowych (rzeźba terenu).
ZPK - 3	„Dolina Mogilicy pod Lipiami”	Dolina Mogilicy i jej lewstronnego dopływu od osady Kołatka w kierunku południowym do granic gminy.	Zachowanie walorów przyrodniczych, (zróżnicowanie i układ fitocenozy, skład i struktura drzewostanu, zróżnicowanie gatunkowe, stanowiska gatunków chronionych i zagrożonych) kulturowych oraz krajobrazowych (rzeźba terenu) doliny Mogilicy, będącym gminnym korytarzem ekologicznym.
ZPK - 4	„Uroczysko Dąbrowa”	Na południe od Dąbrowy Białogardzkiej, nadleśnictwo Świdwin, oddz. 412D d-n.	Zachowanie walorów przyrodniczych, (skład i struktura drzewostanu, zróżnicowanie gatunkowe, stanowiska gatunków chronionych i zagrożonych), kulturowych oraz krajobrazowych (rzeźba terenu, oczka wodne).

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy ustanawiany jest w drodze rozporządzenia wojewody, lub przez radę gminy.

W odniesieniu do Obszarów chronionego krajobrazu obowiązują zakazy zawarte w Art. 31 ustawy z dnia 10 października 1991 r. o ochronie przyrody.

Dla zespołu przyrodniczo-krajobrazowego poddanego ochronie przez radę gminy, sporządza się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Użytki ekologiczne

Symbol	Nazwa	Lokalizacja	Przedmiot ochrony
UE-1	„Graniczne moczary”	3 km NNE od Głodzina Nadl. Białogard, leśn. Nawino, oddz. 194a, i, l, n, 193d, g	Fitocenozy torfowiskowe i leśne populacje rzadko spotykanych, zagrożonych i chronionych gatunków roślin. Miejsce rozrodu, wypoczynku i żerowiska dla zwierząt. Naturalny punkt retencji stanowiący wodopój dla wielu gatunków ptaków i ssaków. Obiekt florystyczny.
UE-2	„Suche bagno”	3 km NNE od Głodzina, Nadl. Białogard, leśnictwo Nawino, oddz. 193j	Fitocenozy torfowiskowe, szuwarowe i leśne, populacje rzadko spotykanych, zagrożonych i chronionych gatunków roślin. Miejsce rozrodu, wypoczynku i żerowania

			zwierząt. Punkt retencji – stanowiący wodopój dla wielu gatunków ptaków i ssaków. Obiekt głównie florystyczny.
UE-3	„Bór Bagien-ny pod Głodzinem”	1,5 km NE od Głodzina, Nadl. Białogard. leśnictwo Gąsków, oddz. 238h,i, 285a,b	Fitocenozy torfowiskowe i leśne populacje rzadko spotykanych, zagrożonych i chronionych gatunków roślin. Miejsce rozrodu, wypoczynku i żerowiska dla zwierząt. Punkt retencji -stanowiący wodopój dla ptaków i ssaków. Obiekt głównie florystyczny.
UE-4	„Wrzośce k/Gąskowa I”	Ok.3,5 km NE od Głodzina, Nadl. Białogard, leśnictwo Gąskowo, oddz.233o	Fitocenozy torfowiskowe, wodne i szuwarowe, populacje rzadko spotykanych, zagrożonych i chronionych gatunków roślin. Miejsce wypoczynku i żerowiska dla zwierząt oraz potencjalne miejsce rozrodu i życia płazów. Obiekt florystyczny.
UE-5	„Wrzośce k/Gąskowa II”	Ok.3,5 km NE od Głodzina, Nadl. Białogard leśnictwo Gąskowo, oddz. 232 k.	Fitocenozy torfowiskowe, wodne i szuwarowe, populacje rzadko spotykanych, zagrożonych i chronionych gatunków roślin. Torfowisko śródlęśne o pow. około 1 ha. Obiekt florystyczny.
UE-6		1,5 km NW od Białej Góry, Nadl. Białogard, obręb Rąbino oddz. 307 h.	Zróżnicowanie fitocenoz torfowiskowych, populacje zagrożonych i rzadko spotykanych gatunków roślin. Śródlęśne jezioro dystroficzne. Miejsce rozrodu żaby wodnej, a także prawdopodobnie żaby moczarowej. Obiekt biocenotyczny.
UE-7		1,1 km N od Białej Góry Nadl. Białogard, obręb Rąbino oddz.305 h	Śródlęśne torfowisko mszarne, wysychające, z wierzchnią torfową częściowo zmurszałą. Miejsce kąpieli błotnych dzików. Potencjalne miejsce rozrodu żab. Stwierdzone gatunki fauny: dzik, kuna, kos, sosnówka, świstunka, zięba, piecuszek. Obiekt biocenotyczny.
UE-8		1,2 km N od Białej Góry Nadl. Białogard, obręb Rąbino oddz. 304 i.	Śródlęśne torfowisko mszarne o zróżnicowanych fitocenzach, z populacjami chronionych oraz rzadkich i zagrożonych gatunków roślin. Miejsce kąpieli błotnych i żerowania dzików. Potencjalne miejsce rozrodu żab. Stwierdzone gatunki fauny – dzik, sarna, kos, sosnówka, świstunka, zięba, piecuszek. Obiekt florystyczny.
UE-9		1,4 km NW od Białej Góry, Nadl. Białogard, obręb Rąbino, oddz. 307 I.	Zróżnicowanie fitocenoz torfowiskowych, populacje zagrożonych i rzadko spotykanych gatunków roślin. Obiekt florystyczny.
UE-10	„Traszkowe Jezioro”	1,3 km NW od Białej Góry, Nadl. Białogard, obręb Rąbino oddz.338 I	Zarastające jezioro dystroficzne otoczone płem z narecznicą błotną i szuwarem pałki szerokolistnej. Występują: wywłócznik kłosowy, olsza ramienica, brzoza omszona i brodawkowata. Miejsce rozrodu traszki grzebieniastej i żaby wodnej oraz prawdopodobnie żaby moczarowej. Obiekt głównie faunistyczny.

UE-11		1 km S od Gąbkowa, Nadl. Białogard, obręb Rąbino oddz. 344 b	Zróżnicowanie fitocenoz wodnych, szuwarowych, turzycowiskowych i łożowiskowych. Miejsce rozrodu żaby moczarowej. Obiekt biocenotyczny.
UE-12	„Trzy oczka k/Dołganowa”	0,3 km SE od Dołganowa, na E od drogi Dołganów-Kłodzino	Zróżnicowanie fitocenoz torfowiskowych populacje zagrożonych i rzadko spotykanych gatunków roślin. Miejsce wypoczynku, żerowiska i rozrodu zwierząt. Obiekt biocenotyczny.
UE-13	„Śródpolne Mokradło k/Kłodzina”	0,3 km N od wsi Kłodzino	Śródpolne mokradło z chronionymi, rzadko spotykanymi i zagrożonymi gatunkami roślin. Miejsce rozrodu płazów i ptaków. Obiekt biocenotyczny.
UE-14	„Bagienko k/Kłodzina”	2,5 km E od Kłodzina	Zróżnicowanie fitocenoz torfowiskowych populacje zagrożonych i rzadko spotykanych gatunków roślin. Rozległe śródpolne torfowisko mszarne z lustrem wody otoczone zadrzewieniem i łożowiskami o zróżnicowanych fitocenozach. Miejsce rozrodu i stałego przebywania płazów i ptaków. Obiekt florystyczny.
UE-15		1 km S od Białej Góry, Nadl. Białogard. Obręb Rąbino oddz. 303 f.	Zróżnicowanie fitocenoz torfowiskowych populacje zagrożonych i rzadko spotykanych gatunków roślin. Miejsce wypoczynku i żerowiska oraz rozrodu dla zwierząt. Obiekt florystyczny.
UE-16	„Bagno Batyń”	Ok. 2 km SWW od Batynia, Nadl.Świdwin, leśnictwo Rąbino, oddz. 434 i.	Fitocenozy torfowiskowe, wodne i szuwarowe. Populacje chronionych i zagrożonych gatunków roślin, miejsca rozrodu i bytowania zwierząt.
UE-17		Ok.1 km SW od Batynia, Nadl.Świdwin, leśnictwo Rąbino, oddz.436 bn	Małe torfowisko śródleśne o pow. 0,2 ha otoczone porębą obsadzoną sosną, świerkiem i bukiem. Gatunki zwierząt: żaba wodna, zięba, dzwonec, pęzacz ogrodowy, szpak. Obiekt biocenotyczny.
UE-18		Ok. 1 km S od Batynia, Nadl.Świdwin, leśn. Rąbino oddz.435 j.	Śródleśne torfowisko ze zbiorowiskami o charakterze naturalnym. Populacje chronionych, rzadko spotykanych i zagrożonych gatunków roślin. Miejsce rozrodu i bytowania zwierząt, w tym ropuchy szarej i żaby strawnej. Obiekt florystyczny.
UE-19		Ok. 1,5 km S od Batynia Nadl.Świdwin, leśnictwo Rąbino, oddz. 448 f.	Torfowisko o pow. 0,3 ha otoczone drzewostanem świerkowym. Stwierdzone gatunki zwierząt: pierwiosnek, piecuszek, sikora czarnogłówka, budzik. Obiekt biocenotyczny.
UE-20		Ok. 1km N od wsi Role, Nadl. Świdwin, leśn. Rąbino oddz. 477g	Torfowisko o pow.0,4 ha otoczone drzewostanem świerkowym, Gatunki roślin chronione, zagrożone i rzadkie. Stwierdzone gatunki zwierząt: turkawka, żaba moczarowa, piecuszek, zięba i in. Obiekt głównie florystyczny.
UE-21		Ok.1 km N od wsi Role, Nadl. Świdwin, leśnictwo Rąbino, oddz.477o.	Zróżnicowanie fitocenoz torfowiskowych szuwarowo-turzycowiskowych, populacje zagrożonych i rzadko spotykanych gatunków roślin.. Obiekt biocenotyczny.

UE-22		Ok.1 km N od wsi Role, Nadl. Świdwin, leśnictwo Rąbino, oddz.485 b.	Torfowisko z chronionymi, rzadko spotykanymi i zagrożonymi gatunkami roślin (rosiczka okrągłolistna, bagnica torfowa, modrzewnica zwyczajna). Obiekt głównie florystyczny.
UE-23		0,5 km NW od wsi Nielep, Nadl, oddz. 139 B b.	Torfowisko z chronionymi, rzadko spotykanymi i zagrożonymi gatunkami roślin.
UE-24		Rejon wsi Role, 0,6 km E od przejazdu w kierunku Batynia, Nadl. Świdwin, oddz.487 i	Torfowisko mszarne z cennymi i zagrożonymi gatunkami roślin. Obiekt biocenotyczny.
1	2	3	4
UE-25		0,5 km W od wsi Nielep	Zróżnicowanie fitocenoz światłolubnych muraw, okrajków i zarośli, populacje zagrożonych i rzadko spotykanych gatunków roślin. Zróżnicowanie rzeźby terenu i bogata roślinność sprawiają, że obiekt ma duże walory krajobrazowe.
UE-26	„Msza Role”	Rejon wsi Role, 0,8 km SE od przejazdu kolejowego w kierunku Batynia, Nadl. Świdwin oddz. 490 f.	Zróżnicowanie fitocenoz torfowiskowych, populacje chronionych, zagrożonych i rzadko spotykanych gatunków roślin.
UE-27	„Dolina Bukowej pod Biernowem”	Dolina strumienia Bukowa wzdłuż granic gminy na E i SE od Biernowa	Zróżnicowanie fitocenoz łąkowych, murawowych i leśnych, populacje zagrożonych i rzadko spotykanych gatunków roślin. Miejsce rozrodu i bytowania zwierząt. Obiekt florystyczny i krajobrazowy.
UE-28	„Zarastające Jezioro pod Nielepem”	0,5 km E od Nielepu.	Zróżnicowanie fitocenoz torfowiskowych wodnych i szuwarowych, populacje zagrożonych i rzadko spotykanych gatunków roślin, miejsca rozrodu płazów. Obiekt florystyczny, biocenotyczny i krajobrazowy.
UE-29		Rejon wsi Role, przy drodze do Batynia, 0,7 km SE od przejazdu kolejowego, Nadl. Świdwin, oddz.490 m.	Mokradło śródleśne z chronionym, rzadko spotykanymi i zagrożonymi gat. Roślin. Stwierdzone gatunki zwierząt, to m.in.: piecuszek, kos, śpiewak, zaskroniec żaba trawa i wodna. Obiekt biocenotyczny.
UE-30	„Trzęsawisko Role”	Okolice wsi Role, przy drodze do Batynia, 0,8 km S od przejazdu kolejowego; Nadl. Świdwin, oddz.490 w.	Fitocenozy torfowiskowe i szuwarowe z chronionymi, zagrożonymi i rzadko spotykanymi gat. Roślin (jeżogłówka najmniejsza, rosiczka okrągłolistna). Miejsce wypoczynku i żerowiska dla wielu zwierząt. Miejsce rozrodu i życia płazów, ptaków oraz bezkręgowców związanych ze środowiskiem wodnym.
UE-31	„Jezioro Leśne”	Okolice wsi Role przy drodze do Batynia, 1,5 km S od przejazdu kolejowego, Nadl. Świdwin oddz. 490 y.	Śródleśne jezioro o zróżnicowanej linii brzegowej, otoczone lasami sosnowo – dębowymi z obficie występującą w podszybie kruszyną pospolitą. Stwierdzone gatunki zwierząt: łabędź niemy, łyska, perkoz, żaba wodna, żaba moczarowa,

UE-31	„Jeziorko Leśne”	Okolice wsi Role przy drodze do Batynia, 1,5 km S od przejazdu kolejowego, Nadl. Świdwin oddz. 490 y.	Śródleśne jezioro o zróżnicowanej linii brzegowej, otoczone lasami sosnowo – dębowymi z obficie występującą w podszycie kruszyną pospolitą. Stwierdzone gatunki zwierząt: łabędź niemy, łyska, perkozem, żaba wodna, żaba moczarowa, ropucha szara, ślady obecności dzika.
UE-32	„Żabie Oczko pod Rzepinem”	600 m SE od Rzecina	Śródleśne oczka wodne, miejsca rozrodu płazów. Stwierdzone gatunki fauny: żaba trawa, moczarowa i brunatna. Występują tu także: trznadel, pliszka siwa, krzyżówka. Obiekt głównie faunistyczny.
UE-33	„Mokradło pod Biernowem”	0,6 km SE od Biernowa	Zróżnicowanie fitocenoz torfowiskowych, populacje zagrożonych i rzadko spotykanych gatunków roślin. Śródpolne mokradło z zaroślami z łoży i brzozy omszonej. Stwierdzone gatunki zwierząt: trznadel, pliszka siwa, ślady bytowania sarny. Obiekt biocenotyczny.
UE-34	„Łąki nad Jeziorem Bystrzy no Wielkie”	1,5 km SW od Nielepu, na E od jeziora Bystrzy no Wielkie.	Zróżnicowanie fitocenoz wodnych, szuwarowych i łąkowych, populacje zagrożonych i rzadko spotykanych gatunków roślin, miejsca rozrodu i bytowania fauny. Obiekt biocenotyczny i faunistyczny.
UE-35		1,5 km SE od Nielepu, Nadl, obręb Świdwin, oddz.407 h.	Zróżnicowanie fitocenoz torfowiskowych z populacjami zagrożonych i rzadko spotykanych gatunków roślin. Stwierdzono gatunki zwierząt – żaba trawa, łyska. Obiekt biocenotyczny i florystyczny.
UE-36	„Mniszek Błotny”	2 km N od Dąbrowy Białogardzkiej, Nadl. Świdwin, oddz.505 f.	Przedmioty ochrony: zróżnicowanie fitocenoz, szuwarowo-turzycowiskowych, populacje chronione zagrożone i rzadko spotykane gatunki roślin. Torfowisko śródleśne pokryte zespołem turzycy sztywnej, pęcherzkowatej, błotnej. Obiekt biocenotyczny i florystyczny.
UE-37	„Zarastające Jezioro pod Lipiami”	1,2 km E od wsi Lipie	Zróżnicowanie fitocenoz zaroślowych, szuwarowych i wodnych, populacje chronionych i rzadko spotykanych gatunków roślin. Gnieźdzące się tam i bytujące ptaki wodne-błotne, ptaki przelotne i płazy. Obiekt głównie faunistyczny.
UE-38	„Kumakowe Oczko Jezierzyc”	1 km NW od Jezierzyc	Śródpolne mokradło, miejsce rozrodu kumka nizinnego. Stwierdzone gatunki zwierząt: kukam nizinny, żaba trawa, potrzuszcz, trznadel, pliszka siwa.
UE-39		1,5 km S od Biernowa, Nadl. Połczyn oddz.105 I	Śródleśne malownicze jezioro. Zróżnicowane Fitocenozy wodne i szuwarowe. Obiekt faunistyczny i biocenotyczny.
UE-40	„Oczko koło Jezierzyc”	1 km NW od Jezierzyc.	Zróżnicowanie fitocenoz zaroślowych i szuwarowych, populacje chronionych gatunków roślin, miejsca rozrodu płazów i ptaków. Oczko śródpolne otoczone gęstymi zaroślami łoży. Punkt rozrodu ropuchy szarej, miejsce żerowania i wypoczynku dla ptaków przelotnych. Stwierdzone gatunki zwierząt: łabędź niemy, głowienka, cyranka, łyska,

			błotnik stawowy, piecuszek, łożówka, pierwiosnek, bogata, kos, kapturka. Obiekt faunistyczny.
UE-41	„Żurawinowe Mokradło”	1 km NW od Jezierzyc.	Rozległe mokradło otoczone zaroślami, lasem brzozowym i łąkami. Noclegowisko żurawi w okresie jesiennym oraz miejsce rozrodu płazów i ptaków. Stwierdzone inne gatunki zwierząt: łyska, łożówka, potrzos, piecuszek, kos, żaba wodna, i prawdopodobnie jeziorkowa, dzik, sarna.
UE-42	„Torfowisko Jezierzyskie”	0,7 km NW od wsi Jezierzyc, Nadl. Świdwin oddz. 496 A d.	Zróżnicowanie fitocenoz torfowiskowych, szuwarowo-turzycowiskowych, populacje zagrożonych i rzadko spotykanych gat. roślin. Obiekt florystyczny, biocenotyczny
UE-43	„Łąki k/Starego Ludzicka”	1 km E od Starego Ludzicka	Kompleks łąk i szuwarów z zagrożonymi i rzadko spotykanymi gat. roślin i chronionymi gatunkami zwierząt. Miejsce rozrodu rzekotki drzewnej (około 20 godujących samców) oraz miejsce derkacza. Obiekt faunistyczny i biocenotyczny.
UE-44		1,4 km E od Starego Ludzicka, Nadl.Połczyn oddz. 110 h.	Zróżnicowanie fitocenoz torfowiskowych, populacje zagrożonych i rzadko spotykanych gatunków roślin, miejsce rozrodu płazów. Obiekt faunistyczny i biocenotyczny.
UE-45	„Rzekotkowisko”	W połowie odległości między Starym Ludzickiem a Jezierzycami	Śródpolne oczko, przylegające do zadrzewień, miejsce rozrodu rzekotki drzewnej i żurawia. Obiekt faunistyczny.
UE-46		po lewej stronie drogi ze wsi Nielep do Kłodzina, w odległości ok. 100 m od wsi	Oczko polodowcowe, bagienko z roślinnością, zielenią ekologiczną.
UE-47		na skraju lasu, w odległości ok. 1000 m na pld. od wsi Batyń	3-5 oczka polodowcowe, ciekawa roślinność ekologiczna.
UE-48		po lewej stronie drogi, przy wyjeździe ze wsi Nielep do Dąbrowy Białogardzkiej	Nieużytki rolne, bagienka z roślinnością bagienną i torfowiskową.
UE-49		na ptn. od wsi Role, w kierunku linii PKP	Oczka polodowcowe, bagienka, roślinność i zakrzewienia ekologiczne, śródpolne
UE-50		po obu stronach drogi do Lipa, ok. 1000 m na ptn. od wsi Lipie	2 oczka polodowcowe, bagienka, roślinność i zakrzaczenia ekologiczne
UE-51		enklawa wśród gruntów ornych wsi Stare Ludzicko, przy granicy z gminą Połczyn Zdrój	Oczko polodowcowe, bagienko z oczkiem wodnym, śródpolne, zakrzewione.

Użytek ekologiczny ustanawiany jest w drodze rozporządzenia wojewody, lub przez radę gminy. W odniesieniu do użytków ekologicznych obowiązują zakazy zawarte w Art. 31a ustawy z dnia 10 października 1991 r. o ochronie przyrody.

Użytki ekologiczne wykazuje się w ewidencji gruntów.

Obszary cenne przyrodniczo poza proponowanymi do ochrony lub w obrębie obiektów wielkoobszarowych na terenie gminy Rąbino - OC.

Sym-bol	Charakterystyka	Zagrożenia, zalecenia
oc-1	Obszar podmokłych łąk i zarośli wśród lasów nad rzeczką Topiel przy północnej granicy gminy, ok. 2,5 km na północ od Głodzina. Zagospodarowane łąki, częściowo miejscami podtapiane, z enklawami zarośli. Stwierdzono tu stanowiska chronionych storczyków: kukułki krwistej i kukułki Fuchsa, kukułki szerokolistnej, a ponadto gatunki zagrożone wyginięciem: karmnik kolankowaty oraz narecznice grzebieniastą.	Aby zachować mozaikowość środowisk i różnorodność biologiczną tego obszaru nie powinien on być zalesiony, a łąki ekstensywnie użytkowane – koszone lub wypasane
oc-2	Dolina strumienia Wilcza na północ od Dołganowa. Kompleks lasów łęgowych o naturalnym charakterze. Stwierdzone tu chronione gatunki flory to podkolan zielonawy i kalina koralowa.	Zagrożeniem dla tego obszaru jest jego odwodnienie.
oc-3	Dolina Mogilicy położona na północ od Rąbina aż do granicy gminy. Obejmuje mozaikę środowisk: lasy, łąki i zarośla. Fragmenty leśne proponuje się jako ochronne (LO-7,8). Fragment lokalnego korytarza ekologicznego rzeki Mogilicy. Stanowiska chronionych (paprotka zwyczajna, pierwiosnek lekarski, porzeczka czarna, przytulia wonna, orlik pospolity) oraz zagrożonych wyginięciem (czosnek niedźwiedzi, rzęśl hakowata) gatunków flory. Z fauny stwierdzono tu m.in.: zimorodka, pliszkę górską.	Aby zachować różnorodność biologiczną i krajobrazową tego obszaru nie zaleca się zalesiać łąk nadrzecznych i w lasach prowa-dzić gospodarkę właściwą dla lasów ochronnych. Zachowanie walorów przyrodniczych rzeki wymaga utrzymania jej natural-nego charakteru i czystości wód.
oc-4	Biała Góra. Zbiornik wodny położony we wsi dość mocno zdewastowany, ale w przypadku objęcia go ochroną może nastąpić szybkie odtworzenie roślinności przybrzeżnej. Stanowisko rozrodu ropuchy szarej.	Zagrożeniem dla obiektu jest wycinka roślinności porastającej zbiornik, wrzucanie do niego wyciętych gałęzi, krzaków.
oc-5	Wieś Batyń. Jeziorko z zarastającymi brzegami o powierzchni lustra wody około 0,7 ha wraz z przybrzeżną roślinnością i przylegającym zadrzewieniem. Stwierdzone gatunki zwierząt: żaba wodna, żięba, dzwonec, pełzacz ogrodowy, szpak.	Zagrożenie: osuszanie, penetracja przez ludzi.
oc-6	Lasy Nadl. Świdwin wschód od Kłodzina na granicy z gminą Sław oborze. Kompleks ładnie wykształconych dąbrów i lasów mieszanych na terenie o zróżnicowanej rzeźbie. Chronione gatunki flory: konwalia, kruszyna. Strefa ochronna bociana czarnego. Wyznaczono tu powierzchnie lasów ochronnych LO-3,4. Obszar położony w obrębie proponowanego OCK-II. Gatunki występujące na listach Dyrektywy Ptasiej oraz chronione Konwencją Berneńską.	
oc-7	Rynny i doliny między Gręzinem, Rzecinem, Świerznica i Biernowem. Obszar ten to bogate florystyczne wilgotne łąki położone wzdłuż strumieni i rowów łączących się z rzeczką Bukową, dopływem Parsęty. Występują tu m.in. bodziszek łąkowy, rdest wężownik i inne charakterystyczne gatunki łąkowe flory oraz fauna związana z łąkami. Lokalny korytarz ekologiczny ważny z uwagi na śródpolne położenie.	Warunkiem utrzymania bioróżności tego obszaru jest prowadzenie ekstensywnej gospodarki łąkowej i wyłączenie z zalesień oraz zabudowy.

oc-8	Trzy obiekty położone ok.0,5 km na północ od miejscowości Role pomiędzy Mogilicą a linią kolejową. Śródleśne i śród-polne mokradła z roślinnością wodną, szuwarową i zaroślową. Występuje tu m.in. czermirń błotna, owąkróta zwyczajna, obebłek błotny, jeżogłówka pojedyncza, wierzba szara. Miejsce rozrodu płazów (żaba trawa i żaba moczarowa). Należy zachować stosunki wodne i zabronić niszczenia roślinności.	Zagrożeniem tych obiektów jest niszczenie roślinności, eutrofizacja, osuszenie.
Oc-9	2 km SE od Biernowa, oddz.109a nadl. Połczyn. Obniżenie terenu z trzema oczkami wodnymi. Roślinność wodna, szuwarowa, zaroślowa (rdestnica pływająca, pałka wodna, łoża). Stanowiska fauny – płazów i ptaków (m.in. rzekotka drzewna). Gatunki występujące na listach Dyrektywy Siedliskowej, oraz chronione Konwencją Berneńską.	
Oc-10	Małe śródleśne torfowisko 1,5 km NE od Starego Ludzicka, oddz. 107 m Nadl.Połczyn. Roślinność torfowiskowa i szuwarowa,(żurawina błotna, welnianka).	Należy zachować obiekt w stanie naturalnym, nie niszczyć roślinności, nie osuszać.
Oc-11	Jezioro Jezierzycze. Jezioro wraz z zad rzewieniami na skarpie od południowej strony. Miejsce rozrodu i bytowania fauny, szczególnie ryb, płazów i ptaków. Stwierdzone gatunki: perkoz rdzawoszyi, perkozem, perkoz dwuczuby, gągoł, żaba trawa, żaba jeziorkowa, żaba moczarowa. Jedno z niewielu w gminie miejsc odpoczynku ptaków na przelotach. Gatunki występujące na listach Dyrektywy Ptasiej oraz chronione Konwencją Berneńską. Strefa faunistyczna.	Zagrożeniem jest niszczenie jeziora przez eutrofizacją i nadmierną penetrację wędkarską. Od zagospodarowania należy wyłączyć najcenniejszą południową i południowo – zachodnią część jeziora. Udostępnienie dla celów rekreacji powinno poprzedzić szczegółowe planowanie z uwzględnieniem opinii przyrodników.
Oc	Stanowiska bociana białego na terenie wsi: Głodzino, Batyń, Nielep, Rąbino, Świerznica, Jezierzycze, Biała Góra, Rzecino i Paszęcín.	
Oc	Aleje drzew na terenie gminy pełniące role liniowych korytarzy ekologicznych..	

Obiektem, który mógłby podlegać ocenie pod kątem spełnienia warunków stawianych obszarom sieci NATURA 2000 na terenie gminy jest dolina Mogilicy.

Lasy ochronne.

Proponuje się nadanie statusu ochronnego następującym obszarom leśnym:

Lp.	Lokalizacja	Przeznaczenie
1	Źródłiska i dolina Topieli, Nadl. Świdwin, oddz. 196 j, 197 f,i, 244 c,j, 290 a, 322 b, 323 (cały), 352 a, 353 a,	wodochronne
2	Złoże torfu NE od Głodzina, Nadl. Białogard, oddz. 238 f,h,i, 239 d,g,h, 240 a-c, 241 a.	wodochronne
3	Dolina Mogilicy, Nadl. Białogard, oddz. 382 d,h,j, 384 d, 385 f,g,	wodochronne
4	Dolina Mogilicy, Nadl. Białogard, oddz. 369 c, 369 A,a,d,f, 370 c,g, 379 b.	wodochronne
5	Rynna z mokradłami m. Batyniem i Rąbinkiem, Nadl. Białogard, oddz. 346, 348.	wodochronne

Pod zalesienia proponuje się również tereny dla których podjęto uchwały inicjujące dotyczące zmiany planu zagospodarowania przestrzennego gminy, a mianowicie:

- obręb Batyń, działki nr: 232, 253, 254, 257, 258, 446/1, 476/1 i 447/10,
- obręb Biernów, działki nr: 46 i 52,
- obręb Biała Góra, działki nr: 21 i 22,
- obręb Gąsków, działki nr: 16, 18 i 31.

3. Środowisko kulturowe.

3.1. Zabytki budownictwa, architektury i komponowanej zieleni.

Zasoby dóbr kultury materialnej.

Dominującym elementem w krajobrazie kulturowym gminy Rąbino są liczne zespoły rezydencjonalno-parkowo-folwarczne

W odniesieniu do układów przestrzennych przeważają wsie ulicowe, wtórnie rozwinięte w wielodrożnice, gdzie głównym elementem jest zespół folwarczy. Z cennych obiektów sakralnych zachowały się nieliczne kościoły, w tym jeden średniowieczny o gotyckiej formie i historycznym wyposażeniu wnętrza w Lipiu.

Zabudowa chłopska, to w większości zagrody średniorolne, trzybudynkowe. Elementy krajobrazu komponowanego tworzą na terenie gminy liczne założenia parkowe, towarzyszące zespołom rezydencjonalno-folwarcznym i wpisane do rejestru zabytków. Na obrzeżach historycznych założeń przestrzennych znajdują się cmentarze, głównie z XIX w. Wzdłuż historycznych układów komunikacyjnych występują często nasadzenia w formie alei klonowych, lipowych i kasztanowcowych.

W odniesieniu do krajobrazu kulturowego, głównym zagrożeniem są:

- przekształcanie historycznych układów przestrzennych,
- dekompozycje i degradacje zespołów rezydencjonalno-parkowo-folwarcznych,
- lokowanie nowej zabudowy o dysharmonijnych formach w stosunku do pierwotnej kompozycji,
- stan zachowania tradycyjnej zabudowy wiejskiej,
- zaniedbania większości cmentarzy poewangelickich.

Obszary uznane za szczególnie ważne jako materialne świadectwo historycznych układów przestrzennych i wymagające zachowania oraz należytego utrzymania, proponowane są do objęcia strefą „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej.

Obszary układów przestrzennych lub ich fragmentów, w obrębie których zachowało się w dużym stopniu rozplanowanie i zabudowa o lokalnych wartościach kulturowych proponowane są do objęcia strefą „B” ochrony konserwatorskiej.

Obszary krajobrazu związanego z zespołem zabytkowym lub obszary ukształtowane w wyniku działalności człowieka (parki, cmentarze, aleje) proponowane są do objęcia strefą „K” ochrony krajobrazu.

W celu zabezpieczenia właściwego wyeksponowania zabytkowych układów przestrzennych i jego elementów proponuje się wprowadzenie strefy „E” – ochrony ekspozycji.

Wykaz obiektów zabytkowych oraz propozycje wprowadzenia stref ochrony konserwatorskiej zabytkowych układów przestrzennych ujęto w formie tabelarycznej odnosząc je do każdej jednostki osadniczej.

Wykaz stref ochrony konserwatorskiej.

Lp.	Miejscowość	Strefa „A”	Strefa „B”	Strefa „K”	Strefa „E”
1	2	3	4	5	
1	Rąbino	Park pałacowy w granicach historycznego założenia.	1. Neoromański kościół z 1925 r. z bryłą pałacu i dworem.	1. Park wiejski w dolinie rzeki Mogilicy i fragmentu dopływu rzeki Świerznicy. 2. Cmentarz poewangelicki.	Ekspozycja na kościół od południowo-wschodu, od strony torów kolejowych.
2	Batyń	-	-	1. Parka pałacowy w granicach historycznego założenia, 2. Cmentarz poewangelicki	-
3	Biała Góra	-	-	1. Park dworski z wyłączeniem terenu dawnego podwórza folwarcznego, 2. Cmentarz poewangelicki z kaplicą, 3. aleje śródmiejskie: szpaler kasztanowców wokół pałacu, aleja kasztanowców na wysokości czworaków i aleje klonowe u wylotu wsi.	-
4	Biernów	Działka kościelna w granicach kamiennego muru ogrodzeniowego z kościołem	-	1. Park dworski w granicach historycznego założenia. 2. Cmentarz poewangelicki w granicach historycznego założenia.	-
5	Dąbrowa Białogardzka	Zespół pałacowo-parkowy w granicach historycznego założenia	Ulicowa kompozycja przestrzenna kolonii w granicach zasięgu działek siedliskowych.	Aleje i szpalery śródmiejskie: Przy zespole pałacowo-parkowym, szpaler klonów i kasztanowców w północnej części wsi, aleja lipowa pomiędzy drogą wiejską a folwarkiem, aleja klonowa w kierunku kolonii Dąbrowa Białogardzka.	-
6	Dąbrówka	-	-	-	-
7	Dołganów	-	Podwórze folwarczne na obrysie zachowanej zabudowy gospodarczej.	Park podworski w granicach historycznego założenia, łącznie z murem ogrodzeniowym, terenem po dawnym dworze oraz aleją dębowo-jesionową przy drodze w kierunku północnym	-

8	Gąsków	-	-	Park podworski w granicach historycznego założenia	
9	Głodzino	-	Zespół dworsko-parkowo-folwar.	Aleja lipowa wzdłuż drogi do Batynia	
10	Grężino	-	-	-	-
11	Jezierzyce	-	-	1. Park pałacowy w granicach historycznego założenia. 2. Szpaler kasztanowców przed frontem podwórza folwarcznego.	-
12	Kłodzino	-	1. Podwórze folwarczne w granicach zwartych ciągów zabudowy. 2. Kolonia mieszkalna robotników folwarcznych od nr 2 - 16	1. Park dworski w granicach historycznego założenia. 2. Cmentarz pokościelny. 3. Aleja kasztanowców w osi dojazdu do zespołu folwarcznego. 4. Aleja lipowo-jesionowa w kierunku do Dołganowa. 5. Aleja klonowa w kierunku do Nielepa.	-
13	Kołatka	-	-	Teren dawnego założenia młyńskiego – zagroda młyńska, zbiornik retencyjny, i fragment rzeki Mogilicy w kierunku północno-wschodnim.	-
14	Lipie	Działka kościelna w granicach kamienno-ceglanego muru ogrodzeniowego z gotyckim kościołem i szpalerami kasztanowców.	-	1. Park podworski. 2. Cmentarz poewangelicki w granicach historycznego założenia.	-
15	Liskowi	-	-	-	--
16	Modrzewie	-	-	1. Zespół dworsko-parkowy. 2. Szpaler lip wzdłuż drogi wiejskiej.	-
17	Nielep	-	Nawsie w granicach dróg okalający śródmiejski plac z centralnie usytuowanym kościołem i stawem.	1. Park dworski. 2. Cmentarz poewangelicki. 3. Aleja klonów wzdłuż drogi do Kłodzina.	

18 .	Paszęcin	-	-	1. Zespół dworsko-parkowy. 2. Aleja kasztanowców na wysokości kolonii mieszkalnej w kierunku zachodnim i wschodnim.	-
19 .	Polakowo	-	-	-	-
20 .	Rąbinko	-	-	1. Park dworski. 2. Aleja lipowa w osi dojazdu do zespołu folwarcznego	-
21 .	Role	-	-	-	-
22 .	Rzecino	Działka kościelna w granicach ceglanego muru ogrodzeniowego z szachulcową świątynią, kostnicą i zielenią.	-	1. Park dworski. 2. Dwa cmentarze poewangelicki. 3. aleja lipowa wzdłuż dróg wylotowych w kierunku Rąbina, Gruzina, Starego Ludzicko i Biernowa.	
23 .	Stare Ludzicko	-	-	1. Park pałacowy ze stawem, terenem podwórza folwarcznego i aleją kasztanowców i dębów. 2. Cmentarz poewangelicki	
24 .	Świerznica	-	-	1. działka kościelna z kasztanowcami. 2. Cmentarz poewangelicki.	
25 .	Zbytki	-	-	-	-
26 .	Racimierz	-	-	-	-

Wykaz obiektów podlegających ochronie.

Lp.	Miejscowość	Obiekty		
		wpisane do rejestru zabytków/ nr rej.	proponowane do wpisu do rejestru zabytków	pozostałe chronione (ewidencja konserwatorska)
1	2	3	4	5
1	Rąbino	1. Park wiejski Nr 1001. 2. Park pałacowy, Nr 1057.	1. Dwór, ob. dom mieszkalny z poł. XIX w. 2. Pałac, ob. szkołę i mieszkania z pocz. XX w. 3. Gorzelnia z XIX w. 4. Kościół parafialny p.w. MB Anielskiej z 1925 r.	1. zespół stacji kolejowej, 2. szkoła, 3. stróżówka, ob. plebania, 4. stajnia, magazyn pofolwarczny, 5. domy mieszkalne: nr 1, 17-18, 49, 66, 72, 73 6. bud. mieszkalny, ob. poczta nr 28
2	Batyń	-		1. bud. gospod. nr 2 (kuźnia) 2. domy mieszkalne nr 5, 6, 12, 14/15, 57 3. bud. gospod. nr 58-59 (pofolwarczny) 4. bud. inwent. – stodoła (pofolwarczny) nr 62
3	Biała Góra	Park dworski – Nr 994	-	1. kaplica, ob. kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Św. 2. szkoła nr 1 3. domy mieszkalne nr 7/8 i 11
4	Biernów	-	Kościół filialny p.w. Serca Pana Jezusa z k. XIX w.	1. obora –spichlerz pofolwarczny 2. szkoła, ob. bud. mieszkalny nr 8, 3. domy mieszkalne nr 11 i 13
5	Dąbrowa Białogardz.	Park pałacowy, Nr 1053	Pałac z 2 poł. XIX w.	1. om mieszkalny nr 12, 2. domy mieszkalne z cz. gospodarczą nr 14-21
6	Dąbrówka	-	-	-
7	Dołganów	Park podworski, Nr 1054	-	Zespół gospodarczych budynków pofolwarcznych z k. XIX w.
8	Gąsków	-	-	1. szkoła, ob. dom mieszkalny nr 1, 2. dom mieszkalny nr 5, 3. dwór, obecnie pół ruina nr 9

9	Głodzino	-	1. Dwór, z 2 poł. XVIII w., 2. Park z 2 poł. XVIII w.	1. karczma, ob. bud. mieszkalny nr 1 2. stodoła nr 1 3. dom mieszkalny nr 8/9, 4. wieża ciśnień, nr 11, 5. spichlerz pofolwarczny nr 13, 6. magazyn folwarczny, ob. kaplica
11	Gręzino	-	-	Dom mieszkalny nr 2
12	Jezierzyce	Park pałacowy Nr 995	Dwór, pocz. XX w.	1. spichlerz folwarczny, 2. dom mieszkalny nr 8, 3. szkoła, ob. dom mieszkalny nr 9.
13	Kłodzino	Park pałacowy Nr 1055	Dwór, ob. dom mieszkalny nr 5	1. dom mieszkalny nr 1 i 17, 2. pastorówka, ob. dom mieszkalny nr 4, 3. szkoła, ob. dom mieszkalny nr 20
14	Kołatka	-	-	1. młyn wodno-elektryczny nr 1 2. dom mieszkalny (młynarzówka) nr 2
15	Lipie	1. Kościół p.w. MB Częstochowskiej Nr 108. 2. Wyposażenie kościoła Nr 165/B	Dwór z k. XIX w.	1. szkoła, ob. dom mieszkalny, 2. obora, ob. dom mieszkalny nr 3, 3. dom mieszkalny, sklep nr 18, 4. domy mieszkalne nr 19, 23, 27. -
16	Liskowi	-	-	1. zagroda nr 1, 2. zagroda nr 2.
17	Modrzewiec	Założenie dworsko-parkowe, Nr 1203	-	- -
18	Nielep	Park dworski, Nr 1056	Kościół p.w. MB Częstochowskiej z poł. XIX w.	1. remiza, 2. domy mieszkalne nr 20, 22, 23, 30 (ze stodołą i bud. inwentarskim), 35 (z bud. inwentarskim) i 37, 3. mleczarnia nr 33

19	Paszęcin	Park dworski, Nr 996	-	1. dwór, ob. dom mieszkalny nr 1 2. rządówka, ob. dom mieszkalny nr 2, 3. domy mieszkalne nr 5, 6, 7, 4. kuźnia i stelmacharnia pofolwarczna.
20	Polakowo	-	-	1. obora pofolwarczna, 2. leśniczówka.
21	Rąbinko	Park dworski, Nr 997	Chałupa nr 12	1. stajnia i obora pofolwarczna, 2. domy mieszkalne nr 1 i 7
22	Role	-	-	1. domy mieszkalne nr 6, 18, 19. 2. szkoła ob. dom mieszkalny nr 7
23	Rzecino	Park dworski, Nr 998	Kościół p.w. św. Józefa Robotnika z 2 poł. XVIII w.	1. rządówka, ob. dom mieszkalny, 2. spichlerz folwarczny, 3. dom mieszkalny z biurem, obora, nr 2, domy mieszkalne nr 9, 23 i 30, 4. szkoła nr 12.
24	Stare Ludzicko	Kościół wiejski Nr 118.	Dwór z pocz. XX w.	1. spichlerz folwarczny, 2. domy mieszkalne nr 2, 5 (z bud. inwentarskim i stodołą), 15, 22, 3. szkoła ob. dom mieszkalny nr 20.
25	Świerznica	-	Młyn wodny z domem mieszkalnym Kozi Młyn nr 1 z XIX w.	1. remiza, 2. szkoła, nr 5, 3. domy mieszkalne nr 6, 7, 8, 14, 15, 17 (ze stodołą) 4. dwór, ob. dom mieszkalny nr 18 z oborą pofolwarczną i wozownią.
26	Zbytki	-	-	-
27	Racimierz	-	-	

Warunki ochrony zabytkowych obszarów i obiektów.

Zgodnie z wymaganiami służb ochrony konserwatorskiej przedstawia się poniżej następujące zasady ochrony obszarów i obiektów dóbr kultury materialnej.

1. Strefy ochrony konserwatorskiej.

Strefa „A” ścisłej ochrony układów przestrzennych lub ich fragmentów.

Strefa ta proponowana jest we wsiach: Biernów, Dąbrowa Białogardzka, Lipie i Rzecino.

Ochronie podlega:

- rozplanowanie ulic i placów oraz ich zachowane oryginalne nawierzchnie,
- historyczne linie zabudowy,
- historyczne granice działek i szerokość frontów zabudowy,
- istniejąca zabudowa o walorach zabytkowych (wpisana do rejestru lub zakwalifikowana do rejestru),
- historyczne formy zabudowy,
- zieleń komponowana, jej układ i skład gatunkowy,
- mała architektura (ogrodzenia, bramki, pomniki).

Warunki ochrony:

- Obowiązuje trwałe zachowanie historycznego układu przestrzennego we wszystkich jego elementach.
- Ochrona, konserwacja i rewaloryzacja zachowanych, głównych elementów układu przestrzennego.
- Usunięcie lub przebudowa obiektów dysharmonizujących.
- Wszelka działalność budowlana wymaga zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, w trybie określonym przez Rozporządzenie Ministra Kultury i Sztuki z dnia 11.01.1994r. w sprawie zezwoleń na prowadzenie prac konserwatorskich przy zabytkach i archeologicznych prac wykopaliskowych (Dz. U. Nr 16, poz.55).
Obowiązuje wymóg konsultowania i uzyskania zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wszelkich zmian i podziałów nieruchomości oraz przebudowy, rozbudowy i remontów wszelkich obiektów będących w strefie - zgodnie z ustawą: o ochronie dóbr kultury i muzeach z dn. 15.02.1962 r. (Dz. U. Nr 10, poz. 48), znowelizowana 19.07.1990 r. (Dz. U. Nr 56, poz. 322).

Strefa „B” – ochrony układów przestrzennych lub ich fragmentów.

Strefa ta proponowana jest we wsiach: Dąbrowa Białogardzka, Dołganów, Głodzino, Kłodzino i Nielep.

Ochronie podlega:

- rozplanowanie ulic i placów (z uwzględnieniem możliwości ochrony zachowanych nawierzchni),
- historycznie ukształtowanie działek siedliskowych, ze szczególnym uwzględnieniem szerokości frontów poszczególnych parceli,
- rozplanowanie zabudowy poszczególnych zagród i charakterystycznego usytuowania budynku mieszkalnego,
- forma architektoniczna zabudowy (istniejącej i uzupełniającej): gabaryty kształty dachów, zasadnicza kompozycja elewacji,
- zieleń komponowana (obsadzenia ulic, starodrzew w obrębie siedlisk) - układ i skład gatunkowy.

Warunki ochrony:

- Obowiązuje utrzymanie zasadniczych elementów układu przestrzennego.
- Rewaloryzacja i modernizacja obiektów o wartościach kulturowych.
- Docelowe usunięcie lub przebudowa obiektów dysharmonizujących.
- Nowe obiekty należy dostosować do historycznej kompozycji przestrzennej oraz architektonicznych form zabudowy, występujących w obrębie miejscowości.
- Obowiązuje wymóg konsultowania i uzyskania zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wszelkich działań inwestycyjnych w zakresie:
 - budowy nowych obiektów,

- kształtowania zabudowy o określonych gabarytach i bryle,
- przebudowy i remontów, a także zmiany funkcji obiektów figurujących w wykazie zabytków architektury i budownictwa,
- zmian historycznie ukształtowanych wnętrz ruralistycznych
- prowadzenia wszelkich prac ziemnych.

Strefa „K” ochrony krajobrazu.

Strefa ta proponowana jest we wsiach: Rąbino, Batyń, Biała Góra, Biernów, Dąbrowa Białogardzka, Dołga nów, Gąskowo, Głodzino, Jezierzycy, Kłodzino, Kołatka, Lipie, Modrzewie, Nielep, Paszęcín, Rąbinko, Rzecino, Stare Ludzicko i Świerznica.

Ochronie podlega:

- historycznie ukształtowana granica parków, cmentarzy i ogrodów przydomowych,
- układ dróg i alejek w obrębie parków i cmentarzy,
- mała architektura: ogrodzenia i bramy,
- nagrobki, krzyże, ogrodzenia kwater i inne zachowane elementy urządzenia cmentarzy.

Warunki ochrony:

- Zachowanie historycznych granic i założeń krajobrazowych.
- Utrzymanie integralności zespołów pałacowo-parkowych, parków, cmentarzy i alei.
- Rewaloryzacja zabytkowych elementów krajobrazu urządzonego.
- Gdy nie przewiduje się prac renowacyjnych należy pozostawić zbiorowisko naturalnej sukcesji przyrodniczej.
- Prace melioracyjne winny dążyć do odtworzenia dawnego systemu wodnego oraz zachowania naturalnych zadrzewień nad brzegami cieków.
- Obiekty kubaturowe na terenie parków mogą być lokalizowane tylko w miejscu dawnej zabudowy, wkomponowanej w układ założenia.
- Należy uporządkować tereny dawnych, obecnie nie użytkowanych cmentarzy należy, a zachowane zabytki sepulkralne należy zabezpieczyć – np. w formie lapidarium.
- Wszelkie prace renowacyjne, porządkowe, wycinki drzew wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, a w przypadku założeń wpisanych do rejestru zabytków – zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Strefa „E” – ochrony ekspozycji zabytkowego układu przestrzennego lub jego elementów.

Strefa ta proponowana jest we wsi Rąbino.

Ochronie podlega obszar stanowiący zabezpieczenie właściwego eksponowania kościoła.

Warunki ochrony:

- obowiązuje wyłączenie obszaru spod zabudowy kubaturowej, zakłócającej ekspozycję zabytku,
- wszelkie inwestycje na tym terenie należy poprzedzić studiami panoramicznymi, które szczegółowo określą warunki oraz dopuszczalny zasięg zabudowy,
- lokalizacja obiektów kubaturowych i innych wysokich urządzeń wymaga uzyskania zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

2. Obiekty wpisane do rejestru zabytków.

Obiekty te występują prawie we wszystkich miejscowościach gminy, we wsiach: Rąbino, Biała Góra, Dąbrowa Białogardzka, Dołga nów, Jezierzycy, Kłodzino, Lipie, Modrzewie, Nielep, Paszęcín, Rąbinko, Rzecino i Stare Ludzicko.

Ochronie podlega:

- forma architektoniczna budowli we wszystkich elementach: bryły, kompozycji elewacji, stolarki oraz zabytkowe wyposażenie i zasadnicze elementy rozplanowania wnętrza,
- materiał budowlany (w tym rodzaj pokrycia dachu),

- funkcja obiektu.

Warunki ochrony są następujące:

- obowiązuje trwałe zachowanie obiektu i użytkowanie zgodnie z jego wartością,
- wszelkie prace remontowo-renowacyjne wymagają zezwolenia wydanego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, zgodnie z przepisami dotyczącymi zabytków,
- obowiązuje uzyskanie zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na zmiany własności, użytkowania obiektów zabytkowych, zgodnie z ustawą o ochronie dóbr kultury.

3. Obiekty proponowane do wpisu do rejestru zabytków.

Obiekty te występują w miejscowościach: Rąbino, Batyń, Biernów, Rąbinko, Rzecino, Stare Ludzicko i Świerznica.

Po ujęciu proponowanych obiektów w rejestrze zabytków obowiązują zasady i formy ochrony jak dla obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

4. Inne obiekty wymagające ochrony (pozostałe obiekty chronione i obiekty o walorach kulturowych – obiekty w ewidencji).

Prawie we wszystkich miejscowościach gminy występuje szereg obiektów wymagających zachowania z tytułu znacznych walorów kulturowych.

Występują one w miejscowościach: Rąbino, Batyń, Biała Góra, Biernów, Dąbrowa Białogardzka, Dołga nów, Gąskowo, Głodzino, Jezierzycy, Kłodzino, Kołatka, Lipie, Liskowi, Nielep, Paszęcín, Polakowi, Rąbinko, Role, Rzecino, Stare Ludzicko i Świerznica.

Ochronie podlega:

- ukształtowanie bryły obiektu: gabaryty wysokościowe, kształt dachu,
- zasadnicze podziały i charakterystyczny detal architektoniczny elewacji,
- forma stolarki okiennej i drzwiowej (frontowej).

Warunki ochrony:

- obowiązuje utrzymanie tradycyjnej formy architektonicznej (wyżej wymienionych elementów),
- wskazane jest stosowanie tradycyjnych materiałów budowlanych (przy wymianie zniszczonych elementów budowlanych),
- wszelkie prace remontowo-budowlane, mające wpływ na zewnętrzną formę obiektu, wymagają zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- w przypadku koniecznej rozbiórki obiektu (po wystawieniu o jego złym stanie technicznym), należy opracować dokumentację budowlaną i fotograficzną (jeden egzemplarz przekazać do archiwum Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków); dopuszcza się możliwość wymiany historycznej zabudowy, gdy jest to uzasadnione względami ekonomicznymi lub planistycznymi i uzyska się akceptację Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- wykaz obiektów w ewidencji konserwatorskiej stanowi integralną część tekstu planu zagospodarowania przestrzennego, a ewentualne zmiany i uzupełnienia w wykazie nie dezaktualizują ustaleń planu.

3.2. Stanowiska archeologiczne.

Zasoby.

Na terenie gminy Rąbino występuje 319 stanowiska archeologiczne. Są to:

- 3 stanowiska objęte strefą „W.I” pełnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej,
- 30 stanowisk objętych strefą „W.II.” – częściowej ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych
- 287 stanowisk objętych strefą „W.III.” – ograniczonej ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych.

Należy podkreślić, że ewidencja stanowisk archeologicznych nie jest zbiorem zamkniętym, a w przypadku gminy Rąbino omawiamy stan wiedzy to czerwiec 1999r. W układzie przestrzennym stanowiska archeologiczne znajdują się w obrębie miejscowości:

Lp.	miejscowość	liczba stanowisk	w tym objętych strefami		
			W.I	W.II	W.III
1	Rąbino	35	-	5	30
2	Batyń	13	-	3	10
3	Biała Góra	10	-	-	10
4	Biernów	10	-	3	7
5	Dąbrowa Białogardzka	22	-	-	23
6	Dąbrówka	1	-	-	-
7	Dołga nów	6	-	2	4
8	Gąsków	6	-	3	4
9	Głodzino	8	-	-	8
10	Grężino	-	-	-	-
11	Jezierzyce	8	-	-	8
12	Kłodzino	20	-	1	19
13	Kołatka	2	-	-	2
14	Lipie	19	1	4	14
15	Liskowi	-	-	-	-
16	Modrzewie	10	-	-	10
17	Nielep	32	-	-	33
18	Paszęcin	17	-	-	17
19	Polakowi	-	-	-	-
20	Rąbinko	12	-	1	11
21	Role	11	-	3	8
22	Rzecino	37	2	3	31
23	Stare Ludzicko	18	-	-	18
24	Świerznica	15	-	1	14
25	Zbytki	1	-	1-	-
26	Racimierz	-	-	-	-
	Mroczyki	1	-	-	1
	Nieborz	1	-	-	1
	Sława	-	-	-	1
	Węgliny	2	-	-	2
	Wołczyno	1	-	-	1
	Razem	319	-	30	

Strefa "W.I." - pełnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej, wykluczającej wszelką działalność inwestycyjną i inną. Strefa "W.I." obejmuje stanowiska wpisane do rejestru zabytków i ujęte w ewidencji służby ochrony zabytków.

Obowiązujące rygory w strefie „W.I”:

- 1) Zakaz wszelkiej działalności inżynierskiej, budowlanej i innej związanej z pracami ziemnymi (np. kopanie studni, melioracji, karczunku i nasadzania drzew itd.).
- 2) Zachowanie istniejącego układu topograficznego wraz z obiektem wpisanym do rejestru zabytków i ujętych w ewidencji.
- 3) W przypadku podjęcia jakiegokolwiek działalności na terenie objętym granicami strefy, a wynikającej ze sposobu użytkowania terenu obowiązuje występowanie o szczegółowe wytyczne do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Wykaz stanowisk archeologicznych objętych granicami strefy "W.I.”:

1. Lipie, stan. 1 (AZP: 22-18/46) - grodzisko wczesnośredniowieczne i zamek ze średniowiecza, wpisane do rejestru zabytków pod nr 575 decyzją nr KI.IV-Oa/35/66;

2. Rzecino, stan. 1- grodzisko wczesnośredniowieczne, wpisane do rejestru zabytków pod nr 762 decyzją nr Kl.IV-Oa/41/69;
3. Rzecino, stan. 2 – cmentarzysko kultury pomorskiej, wpisane do rejestru zabytków pod nr 767 decyzją nr Kl.IV-Oa/46/69 (AZP: 22-19/8);

Strefa "W.II." – częściowej ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, dopuszczającej inwestowanie pod określonymi warunkami. Strefa "W.II." obejmuje stanowiska ujęte w ewidencji służby ochrony zabytków.

Obowiązujące rygory w strefie „WII”:

- 1) Zachowanie stanowiska ujętego w ewidencji służby ochrony zabytków.
- 2) Uzgadnianie i opiniowanie wszelkich poczynąń inżynierskich, budowlanych i innych przez służbę ochrony zabytków. Obowiązuje każdorazowo występowanie o szczegółowe wytyczne konserwatorskie i opinie przed podjęciem decyzji o jakiegokolwiek działalności.
- 3) W przypadku podjęcia decyzji o realizacji inwestycji na terenie objętym granicami strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych obowiązuje przeprowadzenie badań ratunkowych na koszt Inwestora, wyprzedzających proces przygotowania inwestycji. Właściciele, użytkownicy terenu i inwestorzy zobowiązani są do zawiadomienia służby ochrony zabytków o podjęciu działań inwestycyjnych lub remontowych i innych związanych z pracami ziemnymi z wyprzedzeniem minimum 3-miesięcznym w celu umożliwienia wykonania archeologicznych badań ratunkowych oraz zsynchronizowania robót inwestycyjnych z nadzorem archeologiczno-konserwatorskim. Badania archeologiczne mają charakter sezonowy, w okresie od maja do końca września.
- 4) Rozpoczęcie prac ziemnych związanych z realizacją inwestycji uzależnia się od uzyskania stosownego zezwolenia od służby ochrony zabytków.

Wykaz stanowisk archeologicznych w ramach strefy "W.II.":

1. Batyń, stan. 2 (AZP: 21-18/28);
2. Batyń, stan. 3 (AZP: 21-18/29);
3. Batyń, stan. 4 (AZP: 21-18/30);
4. Biernów, stan. 3 (AZP: 22-20/2);
5. Biernów, stan. 7 (AZP: 22-20/4);
6. Biernów, stan. 8 (AZP: 22-20/5);
7. Dołga nów, stan. 1 (AZP: 21-17/40);
8. Dołga nów, stan. 2 (AZP: 21-17/41);
9. Gąsków, stan. 1 (AZP: 21-19/15);
10. Gąsków, stan. 6 (AZP: 20-19/25);
11. Gąsków, stan. 8 (AZP: 20-19/29);
12. Kłodzino, stan. 3 (AZP: 21-18/1);
13. Lipie, stan. 2 (AZP: 22-18/58);
14. Lipie, stan. 4 (AZP: 22-18/59);
15. Lipie, stan 5 (AZP: 22-18/60);
16. Lipie, stan. 7 (AZP: 22-18/62);
17. Rąbinko, stan. 3 (AZP: 21-18/52);
18. Rąbino, stan. 2 (AZP: 21-18/69);
19. Rąbino, stan. 3 (AZP: 21-18/70);
20. Rąbino, stan. 4 (AZP: 21-18/71);
21. Rąbino, stan. 11 (AZP: 21-19/29);
22. Rąbino, stan. 13 (AZP: 21-19/31);
23. Rola, stan. 1 (AZP: 22-18/31);
24. Rola, stan. 5 (AZP: 22-18/35);
25. Rola, stan. 6 (AZP: 22-18/36);
26. Rzecino, stan. 14 (AZP: 21-19/49);
27. Rzecino, stan. 26 (AZP: 22-19/19);
28. Rzecino, stan. 14 (AZP: 22-19/20);

29. Świerznica, stan. 1 (AZP: 21-19/50);
30. Zbytki, stan. 1 (AZP: 21-18/94);

Strefa "W.III." – ograniczonej ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, polegającej na prowadzeniu interwencyjnych badań archeologicznych w przypadku podejmowania prac ziemnych. Strefa "W.III." obejmuje stanowiska ujęte w ewidencji służby konserwatorskiej.

Obowiązujące rygory w strefie „W.III”:

1. Uzgadnianie i opiniowanie wszelkich poczynąń inżynierskich, budowlanych i innych podejmowanych w obrębie granic strefy ochrony stanowiska archeologicznego przez służbę konserwatorską.
2. W przypadku podjęcia realizacji inwestycji obowiązuje przeprowadzenie interwencyjnych badań archeologicznych na koszt Inwestora. Właściciele, użytkownicy terenu i inwestorzy zobowiązani są do zawiadomienia służby ochrony zabytków o podjęciu działań inwestycyjnych, remontowych lub innych związanych z robotami ziemnymi z wyprzedzeniem minimum 2-tygodniowym.
3. Rozpoczęcie prac ziemnych związanych z realizacją inwestycji uzależnia się od uzyskania stosownego zezwolenia od służb ochrony zabytków. Badania archeologiczne mają charakter sezonowy, w okresie od maja do października.

Wykaz stanowisk archeologicznych w ramach strefy "W.III.":

Lp.	Miejscowość	Nr stan	Nr AZP
1	2	3	4
1	Batyń	1	21-18/27
2	Batyń	6	21-18/32
3	Batyń	7	21-18/33
4	Batyń	9	21-18/35
5	Batyń	10	21-18/36
6	Batyń	12	21-18/38
7	Batyń	14	21-18/40
8	Batyń	19	21-18/45
9	Batyń	22	21-18/48
10	Batyń	23	21-18/49
11	Biała Góra	1	21-19/1
12	Biała Góra	2	21-19/2
13	Biała Góra	3	21-19/3
14	Biała Góra	4	21-19/4
15	Biała Góra	5	21-19/5
16	Biała Góra	6	21-19/6
17	Biała Góra	7	21-19/7
18	Biała Góra	8	21-19/8
19	Biała Góra	9	21-19/9
20	Biała Góra	10	21-19/10
21	Biernów	9	22-19/39
22	Biernów	10	22-19/40
23	Biernów	11	22-19/41
24	Biernów	12	22-19/42
25	Biernów	13	22-19/43
26	Biernów	14	22-19/44
27	Biernów	15	22-19/45
28	Dąbrowa Białog.	1	23-18/89
29	Dąbrowa Białog.	2	23-18/90
30	Dąbrowa Białog.	3	23-18/91
31	Dąbrowa Białog.	5	23-18/93

32	Dąbrowa Białog.	6	22-18/84
33	Dąbrowa Białog.	7	22-18/85
34	Dąbrowa Białog.	8	22-18/86
35	Dąbrowa Białog.	9	22-18/87
36	Dąbrowa Białog.	10	22-18/88
37	Dąbrowa Białog.	11	22-18/89
38	Dąbrowa Białog.	12	22-18/90
39	Dąbrowa Białog.	13	22-18/91
40	Dąbrowa Białog.	14	22-18/92
41	Dąbrowa Białog.	15	22-18/93
42	Dąbrowa Białog.	16	22-18/94
43	Dąbrowa Białog.	17	22-18/95
44	Dąbrowa Białog.	18	22-18/96
45	Dąbrowa Białog.	19	22-18/97
46	Dąbrowa Białog.	20	22-18/98
47	Dąbrowa Białog.	21	22-18/99
48	Dąbrowa Białog.	22	22-18/100
49	Dąbrowa Białog.	23	22-18/101
50	Dąbrówka	1	21-18/88
51	Dołga nów	8	21-17/47
52	Dołga nów	9	21-17/48
53	Dołga nów	10	21-17/49
53	Dołga nów	11	21-17/50
55	Gąsków	2	21-19/16
56	Gąsków	4	20-19/28
57	Gąsków	5	20-19/27
58	Gąsków	7	20-19/26
59	Głodzino	1	21-18/13
60	Głodzino	2	21-18/14
61	Głodzino	7	21-18/19
62	Głodzino	8	21-18/20
63	Głodzino	9	21-18/21
64	Głodzino	11	21-18/23
65	Głodzino	13	21-18/25
66	Głodzino	14	21-18/26
67	Jezierzyce	1	22-19/55
68	Jezierzyce	2	22-19/56
69	Jezierzyce	3	22-19/57
70	Jezierzyce	4	22-19/58
71	Jezierzyce	5	22-19/59
72	Jezierzyce	6	22-19/60
73	Jezierzyce	7	22-19/61
74	Jezierzyce	8	22-19/62
75	Kłodzino	1	21-17/52
76	Kłodzino	2	21-17/53
77	Kłodzino	4	21-17/54
78	Kłodzino	5	21-17/55
79	Kłodzino	6	21-17/56
80	Kłodzino	7	21-17/57
81	Kłodzino	8	21-17/58
82	Kłodzino	9	21-17/59
83	Kłodzino	10	21-17/60
84	Kłodzino	11	21-17/61
85	Kłodzino	12	21-17/62
86	Kłodzino	13	21-17/63
87	Kłodzino	15	21-18/3

88	Kłodzino	16	21-18/4
89	Kłodzino	17	21-18/5
90	Kłodzino	18	21-18/6
91	Kłodzino	20	21-18/8
92	Kłodzino	23	21-18/11
93	Kłodzino	24	21-18/12
94	Kołatka	3	21-18/92
95	Kołatka	4	21-18/93
96	Lipie	9	22-18/61
97	Lipie	11	22-18/63
98	Lipie	12	22-18/64
99	Lipie	14	22-18/66
100	Lipie	16	22-18/68
101	Lipie	17	22-19/46
102	Lipie	18	22-19/47
103	Lipie	19	22-19/48
104	Lipie	20	22-19/49
105	Lipie	21	22-19/50
106	Lipie	22	22-19/51
107	Lipie	23	22-19/52
108	Lipie	24	22-19/53
109	Lipie	25	22-19/54
110	Modrzewiec	1	22-18/69
111	Modrzewiec	4	22-18/72
112	Modrzewiec	5	22-18/73
113	Modrzewiec	7	22-18/75
114	Modrzewiec	8	22-18/76
115	Modrzewiec	9	22-18/77
116	Modrzewiec	11	22-18/79
117	Modrzewiec	12	22-18/80
118	Modrzewiec	14	22-18/82
119	Modrzewiec	15	22-18/83
120	Mroccki	1	21-17/51
121	Niebórz	1	21-18/87
122	Nielep	1	22-17/78
123	Nielep	2	22-17/79
124	Nielep	3	22-17/80
125	Nielep	4	22-17/81
126	Nielep	6	22-17/83
127	Nielep	7	22-17/84
128	Nielep	8	22-17/85
129	Nielep	9	22-17/86
130	Nielep	1	22-18/1
131	Nielep	2	22-18/2
132	Nielep	3	22-18/3
133	Nielep	4	22-18/4
134	Nielep	5	22-18/5
135	Nielep	6	22-18/6
136	Nielep	8	22-18/8
137	Nielep	9	22-18/9
138	Nielep	10	22-18/10
139	Nielep	11	22-18/11
140	Nielep	12	22-18/12
141	Nielep	13	22-18/13
142	Nielep	14	22-18/14
143	Nielep	15	22-18/15

144	Nielep	19	22-18/19
145	Nielep	20	22-18/20
146	Nielep	21	22-18/21
147	Nielep	23	22-18/23
148	Nielep	24	22-18/24
149	Nielep	25	22-18/25
150	Nielep	26	22-18/26
151	Nielep	27	22-18/27
152	Nielep	28	22-18/28
153	Nielep	30	22-18/30
154	Paszęcin	2	22-18/49
155	Paszęcin	3	22-18/50
156	Paszęcin	4	22-18/51
157	Paszęcin	5	22-18/52
158	Paszęcin	6	22-18/47
159	Paszęcin	7	22-18/53
160	Paszęcin	8	22-18/48
161	Paszęcin	10	22-18/55
162	Paszęcin	11	22-18/56
163	Paszęcin	12	22-18/57
164	Paszęcin	13	22-19/1
165	Paszęcin	14	22-19/2
166	Paszęcin	15	22-11/3
167	Paszęcin	16	22-19/4
168	Paszęcin	17	22-19/5
169	Paszęcin	18	22-19/6
170	Paszęcin	19	22-19/7
171	Rąbinko	1	21-19/18
172	Rąbinko	2	21-18/51
173	Rąbinko	4	21-18/53
174	Rąbinko	5	21-18/54
175	Rąbinko	6	21-18/55
176	Rąbinko	8	21-18/57
177	Rąbinko	10	21-18/59
178	Rąbinko	12	21-18/61
179	Rąbinko	13	21-18/62
180	Rąbinko	14	21-18/63
181	Rąbinko	18	21-18/67
182	Rąbino	1	21-18/68
183	Rąbino	4	21-19/22
184	Rąbino	5	21-19/23
185	Rąbino	6	21-19/24
186	Rąbino	7	21-19/25
187	Rąbino	8	21-19/26
188	Rąbino	9	21-19/27
189	Rąbino	10	21-19/28
190	Rąbino	12	21-19/30
191	Rąbino	14	21-19/32
192	Rąbino	15	21-19/33
193	Rąbino	16	21-19/34
194	Rąbino	17	21-19/35
195	Rąbino	18	21-19/36
196	Rąbino	19	21-19/37
197	Rąbino	20	21-19/38
198	Rąbino	21	21-19/39
199	Rąbino	22	21-19/40

200	Rabino	23	21-19/41
201	Rabino	24	21-19/42
202	Rabino	25	21-19/43
203	Rabino	26	21-18/72
204	Rabino	28	21-18/74
205	Rabino	29	21-18/75
206	Rabino	32	21-18/78
207	Rabino	33	21-18/79
208	Rabino	35	21-18/81
209	Rabino	36	21-18/82
210	Rabino	37	21-18/83
211	Rabino	40	21-18/86
212	Rola	2	22-18/32
213	Rola	3	22-18/33
214	Rola	4	22-18/34
215	Rola	8	22-18/38
216	Rola	12	22-18/42
217	Rola	13	22-18/43
218	Rola	14	22-18/44
219	Rola	15	22-18/45
220	Rzecino	1	21-19
221	Rzecino	6	21-19/45
222	Rzecino	9	21-19/46
223	Rzecino	10	21-19/47
224	Rzecino	13	21-19/48
225	Rzecino	16	22-19/9
226	Rzecino	17	22-19/10
227	Rzecino	18	22-19/11
228	Rzecino	19	22-19/12
229	Rzecino	20	22-19/13
230	Rzecino	21	22-19/14
231	Rzecino	22	22-19/15
232	Rzecino	23	22-19/16
233	Rzecino	24	22-19/17
234	Rzecino	25	22-19/18
235	Rzecino	28	22-19/21
236	Rzecino	29	22-19/22
237	Rzecino	30	22-19/23
238	Rzecino	31	22-19/24
239	Rzecino	32	22-19/25
240	Rzecino	33	22-19/26
241	Rzecino	34	22-19/27
242	Rzecino	35	22-19/28
243	Rzecino	36	22-19/29
244	Rzecino	37	22-19/30
245	Rzecino	38	22-19/31
246	Rzecino	39	22-19/32
247	Rzecino	40	22-19/33
248	Rzecino	41	22-19/34
249	Rzecino	42	22-19/35
250	Rzecino	43	22-19/36
251	Rzecino	44	22-19/37
252	Sława	27	23-18/64
253	St.Ludzicko	1	22-19/63
254	St.Ludzicko	2	22-19/64
255	St.Ludzicko	3	22-19/65

256	St.Ludzicko	4	22-19/66
257	St.Ludzicko	5	22-19/67
258	St.Ludzicko	6	22-19/68
259	St.Ludzicko	7	22-19/69
260	St.Ludzicko	8	22-19/70
261	St.Ludzicko	9	22-19/71
262	St.Ludzicko	10	22-19/72
263	St.Ludzicko	11	22-19/73
264	St.Ludzicko	12	22-19/74
265	St.Ludzicko	13	22-19/75
266	St.Ludzicko	14	22-19/76
267	St.Ludzicko	15	22-19/77
268	St.Ludzicko	16	22-19/78
269	St.Ludzicko	17	22-19/79
270	St.Ludzicko	18	22-19/80
271	Świerznica	2	21-19/52
272	Świerznica	3	21-19/53
273	Świerznica	4	21-19/54
274	Świerznica	5	21-19/55
275	Świerznica	6	21-19/56
276	Świerznica	7	21-19/57
277	Świerznica	8	21-19/58
278	Świerznica	9	21-19/59
279	Świerznica	10	21-19/60
280	Świerznica	11	21-19/61
281	Świerznica	12	21-19/62
282	Świerznica	13	21-19/63
283	Świerznica	14	21-19/64
284	Świerznica	15	21-19/65
285	Węgliny	2	20-18/90
286	Węgliny	3	20-18/91
287	Wołczyno	1	21-18/89

4. Zaspokojenie potrzeb społecznych.

Poziom życia i uwarunkowania.

Za pozytywne - w odniesieniu do uwarunkowań i możliwości podniesienia standardu życia - uznaje się:

- znaczną koncentrację ludności w siedzibie gminy umożliwiającą dalszą poprawę dostępności do miejsc pracy i usług,
- wyposażenie wsi gminnej w usługi o charakterze publicznym
- oraz wyposażenia wsi w urządzenia z zakresu edukacji i kultury,
- dotychczasową działalność samorządu gminy na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców (realizacja inwestycji inżynierskich, wyprzedzające działanie w związku z reformą edukacji),
- rosnąca znaczna aktywność gospodarcza mieszkańców gminy,
- wyższy aniżeli w innych gminach wiejskich standard wyposażenia mieszkań (podłączenie budynków do sieci zewnętrznych, głównie wodociągowych),
- znaczny udział sektora prywatnego w rolnictwie.

W sferze uwarunkowań negatywnych należy odnotować:

- brak wystarczających miejsc pracy; znaczna liczba wsi szczególnie dotkniętych bezrobociem,
- jednorodność struktury zawodowej mieszkańców wsi i poziom wykształcenia, niedostosowane do przyszłych zmian koniunkturalnych,
- niekorzystna struktura wieku ludności,

- niewystarczający poziom opieki zdrowotnej,
- niewystarczająca w stosunku do potrzeb liczba mieszkań (niekorzystny wskaźnik samodzielności zamieszkania),
- niewystarczające wyposażenie wsi w media inżynieryjne: kanalizacyjne, sieć gazowa, systemy grzewcze,

Założenia rozwoju demograficznego.

Szacuje się, że ludność gminy Rąbino wzrośnie w niewielkim stopniu w 2010r (zakładany wzrost w stosunku do danych statystycznych do około 4.200 osób), natomiast w 2020r wyniesie około 4.000 osób.

U podstaw tego założenia stoją :

- prognozy demograficzne kraju ,
- zmiany strukturalne, wynikające z monofunkcyjności gminy i konieczności dostosowania technologii rolnictwa do standardów europejskich.

W odniesieniu do struktury zawodowej przewiduje się :

- wzrost zatrudnienia w produkcji (przemysł, budownictwo, drobna wytwórczość) oraz w usługach komercyjnych,
- wzrost zatrudnienia w usługach publicznych.

Poprawa warunków życia mieszkańców gminy wymaga spełnienia wymogów: liczba miejsc pracy winna wynosić ok.1500, a stopa bezrobocia nie powinna przekraczać 10 %. Biorąc pod uwagę potrzebę i warunki do dalszego umacniania się pozycji miasta w regionie oraz tendencję przekształceń gospodarczych i społecznych na obszarach wiejskich zakłada się w perspektywie:

- wzrost ludności głównie w siedzibie gminy,
- stopniowy spadek liczby ludności na pozostałych obszarach wiejskich,
- zmianę w strukturze wieku ludności, polegającą na wzroście udziału ludności w wieku poprodukcyjnym (trend ogólnokrajowy).

Zakładane kierunki działania.

W celu poprawy warunków bytowych mieszkańców gminy zakłada się:

1. W sferze planowania przestrzennego:
 - dalszą koncentrację miejsc pracy, budownictwa mieszkaniowego i usług na terenie siedziby gminy,
 - stworzenie warunków do rozwoju funkcji gospodarczych o charakterze nierolniczym i zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
 - w odniesieniu do modelu obsługi mieszkańców utrzymuje się istniejący system obsługi i trendy rozwojowe, preferując lokalizację usług publicznych i komercyjnych na terenie siedziby gminy.
2. W sferze infrastruktury społecznej – proponuje się:
 - Realizację zadań związanych z budową mieszkań komunalnych.
 - Dostosowanie poziomu wyposażenia szkół podstawowych i średnich do wymaganych standardów związanych z poprawą kultury i sportu (biblioteki, świetlice, sale gimnastyczne, boiska sportowe).
 - Budowę przedszkola w Rąbinie.
 - Realizację urządzeń inżynieryjnych (oczyszczalni, sieci kanalizacyjnej i gazowej).
 - Adaptację, przystosowanie istniejących obiektów - szkół, likwidowanych w wyniku reformy edukacji - na rzecz:
 - ośrodków upowszechniania kultury (brak tego rodzaju ośrodków w większych wsiach: Dąbrowa, Modrzewie, Rzecino);
 - obiekty te mogą być wykorzystane na cele rehabilitacji i terapii zajęciowej dla dzieci niepełnosprawnych oraz jako ośrodki integracji i terapii ludności dorosłej nieprzystosowanej do życia społecznego,
 - gminnego domu pomocy społecznej (znacznym wzrostem ludności w wieku emerytalnym).
 - Urządzenie boisk sportowych w większych wsiach: Batyń, Nielep, Rzecino.

- Urządzenie targowiska w Rąbinie.
 - Poprawę stanu ulic i dróg oraz usprawnienie połączeń komunikacyjnych.
 - Uporządkowanie istniejącego zagospodarowania wsi predysponowanych do rozwoju funkcji turystycznej, (w tym rewaloryzacja starej zabudowy w ramach środków budżetowych i poza budżetowych), urządzenie terenów sportowych.
3. Preferencje lokalizacyjne.
- W odniesieniu do działalności produkcyjnej oraz usług o charakterze komercyjnym wskazane jest podjęcie działań preferencyjnych (w tym komunalizacja gruntów) na rzecz:
- Stworzenia miejsc pracy szczególnie w Rąbinie oraz ośrodkach szczególnie dotkniętych bezrobociem.
 - Rozwoju funkcji turystycznych w miejscowościach: Biała Góra, Dołganów, Gąsków, Głodzino, Jezierzycze, Kołatka, Lipie, Rąbinko, Role i Świerznica.
- Preferencje lokalizacyjne dotyczą bazy paraturystycznej (gastronomia, handel, usługi związane z podnoszeniem sprawności fizycznej).

5. Kształtowanie struktur przestrzennych.

5.1.Funkcje gospodarcze.

W odniesieniu do funkcji gospodarczych gminy, biorąc pod uwagę zarówno prognozowane trendy rozwojowe jak i uwarunkowania przyrodnicze przyjmuje się następującą hierarchię funkcji:

- znaczny rozwój rolnictwa jako wiodącej funkcji gminy, z wykorzystaniem istniejących rezerw tkwiących w zainwestowaniu i na obszarze rolniczej przestrzeni produkcyjnej.
- dalszy rozwój leśnictwa,
- dalszy rozwój funkcji produkcyjnej,
- aktywizacja funkcji turystycznej,
- eksploatacja surowców dla potrzeb lokalnych.
- **wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych.**

Rolnictwo.

Uwarunkowania rozwoju.

Gmina Rąbino posiada dobre warunki przyrodnicze dla rozwoju funkcji rolnictwa.

Decyduje o tym zarówno struktura użytkowania gruntów jak i wartość bonitacyjna gleb. Powierzchnia gruntów rolnych na terenie gminy wynosi ponad 10 tys. ha, a ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynosi 65,7.

Znaczny obszar gleb zaliczanych jest do kompleksów korzystnych pod względem przydatności rolniczej.

Grunty orne dobre i średnio-dobre zajmują ponad 70 % powierzchni gruntów, (co zapewnia możliwość uzyskiwania na tych obszarach wysokich plonów i uprawy roślin intensywnych), a użytki zielone dobre i średnie ponad 60 % całej powierzchni użytków zielonych.

Na terenie gruntów rolnych w gminie nie występują większe obszary przyrodnicze stwarzające ograniczenia w prowadzeniu intensywnej gospodarki rolnej.

Do pozytywnych uwarunkowań należy zaliczyć ponadto:

- możliwości zbytu (w miarę rozwinięty przemysł rolno-spożywczy),
- znaczne zasoby siły roboczej,
- istniejące rezerwy terenowe i rezerwy w postaci zainwestowania,
- znaczna liczba gospodarstw o większym areale gruntów.

Do głównych ograniczeń dla rozwoju rolnictwa na obszarze gminy są należy zaliczyć:

- monofunkcyjność upraw rolnych (brak upraw warzywniczych),
- stosunkowo niewysoki poziom prywatyzacji i niski poziom usprzętowania,

- zdekapitalizowane systemy melioracyjne i stan techniczny obiektów produkcyjnych i zaplecza produkcyjnego.

Kierunki i zasady rozwoju.

1. W odniesieniu do rolniczej przestrzeni produkcyjnej wyróżnia się dwa obszary poziomu intensywności produkcji:

Obszar rozwoju rolnictwa intensywnego bez większych ograniczeń.

Jest to obszar gminy z wyłączeniem terenów objętych ochroną,

z tytułu:

- strefy bezpośredniej alimentacji poziomu użytkowego wód podziemnych (głównie w dolinach rzek),
- zasięg leja depresji eksploatacyjnej ujęć (Rąbino, Batyń, Dąbrowa Białogardzka, Gąsków, Modrzewie, Rzecino, Stare Ludzicko),
-
- występowania terenów o glebach podatnych na erozję (stoki wzgórz w północnej części gminy),
- ochrony pośredniej ujęć zaopatrzenia zbiorowego w wodę.

Obszar rozwoju rolnictwa z ograniczeniami.

Za tereny przeznaczone do rozwoju rolnictwa z ograniczeniami uznaje się obszary objęte ochroną z tytułu ochrony wód podziemnych i powierzchniowych (jak wyżej).

Poziom rolnictwa na tych terenach powinien być dostosowany do wymogów środowiska, co wiąże się z systemem nawożenia i stosowania środków ochrony roślin.

Tereny bezpośredniej alimentacji wód podziemnych są obszarami

o glebach łatwo przepuszczalnych i nie posiadają bariery ochronnej przed zanieczyszczeniami wód podziemnych.

Zaleca się prowadzenie rolnictwa ekologicznego.

Wskazane jest zastępowanie środków chemicznych nawozami organicznymi oraz biologicznymi metodami ochrony roślin.

Preferuje się rolnictwo biologiczne - biodynamiczne, ze stosowaniem naturalnych metod uprawy roślin i hodowli zwierząt.

Na terenach narażonych na erozję gleb wskazane jest prowadzenie odpowiedniego płodozmianu z uwzględnieniem upraw wieloletnich (motylkowe, drobnonasienne) oraz stosowanie odpowiednich zabezpieczeń przeciwoerozyjnych (zakrzewienia).

Ustala się objęcie szczególną ochroną kompleksów glebowych korzystnych dla produkcji rolnej, to jest gruntów ornych kompleksu 2 i 4 oraz użytków zielonych 2z.

Na terenach tych niewskazana jest realizacja inwestycji niezwiązanych z produkcją rolną.

W zakresie produkcji zwierzęcej – podstawowym kierunkiem produkcji powinna być hodowla trzody chlewnej, a następnie chów bydła.

Wyklucza się prowadzenie hodowli bezściółowej (rolniczego wykorzystania gnojowicy) na terenach objętych ochroną.

2. W odniesieniu do preferencji lokalizacyjnych proponuje się:

- Lokalizację przemysłu rolno - spożywczego i obiektów obsługi rolnictwa - Rąbino. Wskazane jest zlokalizowanie we wsi bazy skupu produktów rolnych i obiektów z zakresu przechowywania, z uwagi na jej centralne usytuowanie i istniejące tam zainwestowanie.
- W zakresie produkcji zwierzęcej – odtworzenie bazy i dalszy rozwój hodowli w zainwestowanych już miejscowościach.
- We wsiach na których występuje zagrożenie zasobów wód podziemnych należy stosować hodowlę w technologii ściółowej.

3. W zakresie działalności rolniczej zaleca się:

- preferowanie gospodarstw specjalistycznych i stymulowanie procesów scalania gruntów na rzecz powiększania arealu gospodarstw,
- przekształcenie majątku AWRSP na rzecz rolnictwa indywidualnego (głównie we wsiach: Rąbino, Dąbrowa Białogardzka, Jezierzycy, Kłodzino, Nielep, Modrzewie, Rzecino i Stare Ludzicko),
- prowadzenie upraw roślin towarowych i wysoko intensywnych (w tym warzywnictwa) zwiększając opłacalność produkcji,
- rozwój hodowli w dostosowaniu do już rozwiniętych rynków zbytu (przemysłu rolno-spożywczego),
- preferowanie rozwoju małych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego w branży przechowalniczej, wstępnego przetworzenia oraz rozwoju przemysłu zbożowo-młynarskiego.

Leśnictwo.

Uwarunkowania rozwoju.

Na terenie gminy Rąbino lasy i grunty leśne zajmują 6.600 ha, co stanowi prawie około 40 % całej powierzchni gminy.

Prawie cała powierzchnia (95 %) są to grunty będące w zarządzie Lasów Państwowych, Nadleśnictw: Świdwin (prawie 60 %), Białogardu (36 %) i Połczyna Zdroju (6%).

Biorąc pod uwagę rozmieszczenie lasów, największe kompleksy leśne występują w części północnej i środkowej gminy.

Przeważający obszar lasów na terenie gminy lasy posiada funkcję gospodarczą.

Z funkcją leśną nierozzerwalnie związany jest przemysł drzewny, który jest na terenie gminy nie w pełni rozwinięty.

Zasady gospodarowania.

W odniesieniu do gospodarki leśnej:

1. Przyjmuje się zasadę prowadzenia gospodarki leśnej zgodnie z planami urzędowymi lasów Nadleśnictw.
2. Przewiduje się zalesienie gruntów zgodnie z wnioskami Nadleśnictwa Białogard i AWRSP.

Gospodarstwo Skarbowe Administracyjno-Handlowe Świdwin

przewiduje do zalesienia działek w obrębach geodezyjnych: Biała Góra (8,11-14,16,19-22,59,64,65,76,77,228/8,223/9,257/4,274/2), Gąskowo (93), Świerznica (71/1,79,82), Rąbinko (95).

Wykaz działek, zgłoszonych przez Nadleśnictwo Białogard:

Lp.	Obręb ewidencyjny	Oddział	Powierzchnia
1	Głodzino nr 45	319 h	1,12
2	Rąbinko Nr 46	282t, 318l, 349c, 377a, 377i, 382k, 382m	7,59
3	Gąsków Nr 47	231n, 277k, 277l, 277m, 278c, 312a	5,23
4	Biała Góra Nr 48	338a, 365h, 366g, 366i, 367g, 367h, 367i, 379f, 391f1, 391f2, 391f3, 391f4, 392, 392g1, 392g2, 392g3, 395h, 395j, 401b, 403g, 403i	19,70
5	Rąbino Nr 50	380m, 385b	1,94
	Razem		36,22

3. Ponadto proponuje się zalesienie terenów rolnych nieprzydatnych dla rolnictwa:
 - w sąsiedztwie kompleksów leśnych,
 - w strefie alimentacji wód,
 - na terenach zagrożenia erozyjnego,
 - na terenach zdegradowanych.

Warunkiem zalesienia tych terenów jest ich stan prawny –zasoby Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Produkcja (przemysł, usługi naprawcze) i eksploatacja surowców.

Uwarunkowania rozwoju.

Do głównych uwarunkowań związanych z rozwojem funkcji produkcyjnej należą:

- istniejąca tradycja w postaci czynnych zakładów przemysłu spożywczego z wykształconym rynkiem zbytu poza obszarem gminy,
- znaczna baza surowcowa w postaci produkcji roślinnej i w części zwierzęcej, **stanowiące między innymi źródło surowców (substratów) do produkcji biogazu**
- niewykorzystany w pełni majątek trwały,
- znaczne zasoby siły roboczej,
- istniejące trasy komunikacyjne (samochodowe i kolejowe),
- znaczna aktywność gospodarcza mieszkańców gminy.

Ograniczeniem w rozwoju przemysłu są:

- stosunkowo niski poziom materialny mieszkańców gminy,
- struktura zawodowa mieszkańców.

Kierunki i zasady rozwoju.

Proponuje się następującą hierarchię funkcji produkcyjno-usługowej:

- przemysł rolno-spożywczy,
- drobna wytwórczość i usługi związane z produkcją rolną,
- wytwórczość związana z przeróbką drewna,
- eksploatacja surowców dla potrzeb lokalnych,
- **produkcja energii ze źródeł odnawialnych.**

W odniesieniu do przemysłu rolno-spożywczego i urządzeń z zakresu obsługi rolnictwa, preferuje się lokalizację obiektów w Rabinie, z uwagi na jego położenie i istniejące tam zainwestowanie.

Znaczne możliwości rozwoju funkcji produkcyjnej posiadają wsie z niewykorzystanym w pełni majątkiem trwałym, a mianowicie: Dąbrowa Białogardzka i Rzecino.

W zakresie wytwórczości związanej z przeróbką drewna, proponuje się kontynuację tej działalności w Rąbinie i Batyniu.

Usługi związane z obsługą ruchu turystycznego (gastronomia, handel, itp.) zaleca się lokalizować w miejscowościach preferowanych do rozwoju tej funkcji: Biała Góra, Dołganów, Gąsków, Głodzino, Jezierzyc, Kołatka, Lipie, Rąbinko, Role i Świerznica.

W odniesieniu do eksploatacji surowców proponuje się:

- eksploatację torfów na niewielką skalę w rejonie Jezierzyc,
- podjęcie prac w celu udokumentowania złóż kruszywa naturalnego w rejonie Paszęcina,
- przeprowadzenie wstępnego rozpoznania geologicznego (po uzyskaniu stosownej koncesji) w rejonie: Rąbinka, Białej Góry, Świerznicy, Jezierzyc i Starego Ludzicka.

W ciągu ostatnich lat, zarówno z kraju jak i na świecie nastąpił znaczący przyrost instalacji do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, a szczególnie z wykorzystaniem energii wiatrowej oraz gazu produkowanego z substratów organicznych. Nie pozostało to również bez wpływu na gminę Rąbino:

Proponuje się budowę elektrowni biogazowych:

- ***w Rąbinie***
- ***w obrębie Jezierzyc***

Turystyka.

Uwarunkowania rozwoju.

Gmina Rąbino posiada umiarkowane walory predysponujące ją do rozwoju turystyki. Są to głównie walory krajobrazowe, do których należy zaliczyć:

- znaczne kompleksy leśne, w tym o dużej atrakcyjności krajobrazowej i możliwe do swobodnej penetracji turystycznej,
- liczne i cenne pod względem krajobrazowym obszary (obszary chronionego krajobrazu i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe),
- cenne zabytki kultury materialnej.

Na terenie gminy brak jest zainwestowania w postaci bazy noclegowej.

Kierunki i formy rozwoju.

Na obszarze gminy preferuje się rozwój turystyki o charakterze poznawczym i kwalifikowanym: myślistwo, jeździectwo, agroturystyka.

- Proponuje się rozwój agroturystyki we wsiach: Biała Góra, Gąsków, Głodzino, Dołganów, Jezierzycy i Świerznica.
- Zakłada się lokalizację pól namiotowych w sąsiedztwie pieszych i rowerowych tras turystycznych w miejscowościach: Dąbrówka, Role, Kołatka, Świerznica i Zbytki.
- Wzdłuż brzegu rzeki Mogilicy, w rejonie m. Kołatka proponuje się urządzenie kąpieliska.
- W miejscowościach Biała Góra i Rąbinko proponuje się wypoczynek pobytowy, min. obozy hippiczne, natomiast w rejonie wsi Role – wypoczynek specjalistyczny (oaza).
- Dla obsługi ruchu turystycznego, zakłada się rozwój zaplecza w miejscowości Rąbino.
- Wyznacza się turystyczne trasy piesze i rowerowe łączące najciekawsze obszary przyrodnicze z miejscowościami o znacznych walorach kulturowych.

Rybnictwo.

Uwarunkowania rozwoju.

W odniesieniu do rybactwa możliwości rozwoju tej funkcji na obszarze gminy są niewielkie, z uwagi na małe zasoby wód powierzchniowych i uwarunkowania środowiska przyrodniczego. Rzeka Mogilica jest objęta szczególną ochroną, natomiast istniejące oczka wodne są predysponowane do ochrony z uwagi na bogactwo fauny i flory – proponowane użytki ekologiczne.

Kierunki i zasady rozwoju.

W odniesieniu do gospodarki rybackiej zakłada się prowadzenie hodowli ryb na stawie rybnym w Głodzinie i w jeziorze w sąsiedztwie Jezierzyc.

5.2.Osadnictwo.

Charakter sieci osadniczej.

Ludność gminy Rąbino liczy ponad 4000 osób, w tym siedziba gminy około 1100 osób. Gmina posiada bardzo gęstą sieć osadniczą na którą składa się 26 jednostek osadniczych, liczących od 6-ciu do 1.100 mieszkańców.

Rąbino, będące siedzibą władz samorządowych i stanowiące ośrodek życia społecznego i gospodarczego położone jest w centralnej części gminy.

Ośrodkami wspomagającymi siedzibę gminy są wsie: Nielep, Rzecino i Lipie.

Rąbino posiada znacznie rozwinięte funkcje gospodarcze: są to funkcje rolnictwa, przemysłu i usług komercyjnych.

Zarówno obszar gminy jak i wsie położone na jej terenie mają wiodącą funkcję rolnictwa.

Funkcja uzupełniająca (jako znacząca) w postaci przemysłu występuje jedynie w Rąbinie.

Uwarunkowania rozwoju.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania z zakresu środowiska przyrodniczego, na terenie gminy nie występują większe ograniczenia w rozwoju osadnictwa z wyjątkiem występowania w sąsiedztwie istniejącego zainwestowania terenów o glebach dobrej jakości, pokrywających się z przydatnością do celów budowlanych.

Rozwój osadnictwa uwarunkowany jest:

- rozwojem funkcji gospodarczych, dostosowanych do charakteru przestrzeni i trendów koniunkturalnych zapewniających zatrudnienie jej mieszkańcom,
- przygotowaniem terenów pod rozwój osadnictwa poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i poprzez realizację infrastruktury technicznej,
- zapewnieniem dogodnej dostępności do usług z zakresu edukacji, ochrony zdrowia, kultury, sportu i administracji (realizacja zadań samorządowych i usprawnienie komunikacji),
- preferencyjnym działaniem władz samorządowych na rzecz zapewnienia miejsc pracy w produkcji i usługach komercyjnych.

Kierunki i zasady rozwoju.

1. Hierarchia jednostek osadniczych i system obsługi.

W odniesieniu do hierarchii jednostek osadniczych utrzymuje się istniejący system hierarchii i obsługi: siedziba gminy Rąbino z koncentracją usług o charakterze publicznym i komercyjnym.

Biorąc pod uwagę konieczność poprawy dostępności do urządzeń usługowych zakłada się:

- lokalizację obiektów z zakresu infrastruktury społecznej, stanowiących zadania własne gminy, przede wszystkim w Rąbinie,
- stosowanie preferencji lokalizacyjnych dla usług komercyjnych w Rąbinie oraz dla usług związanych z funkcją turystyczną w miejscowościach predysponowanych jej rozwoju (obiekty z zakresu odnowy biologicznej, handel, gastronomia, itp.).

W zakresie infrastruktury społecznej proponuje się realizację następującego programu:

- przygotowanie terenu pod zabudowę mieszkaniową wraz z infrastrukturą techniczną (50 - 100 mieszkań), w tym głównie w Rąbinie,
- budowa mieszkań komunalnych,
- realizacja inwestycji związanych z poprawą poziomu edukacji (pełne wyposażenie szkół w urządzenia sportowe, świetlice), ochrony zdrowia i podnoszeniem poziomu kultury (ośrodki upowszechniania kultury) i kultury fizycznej oraz opieki społecznej (Dom Dniennego Pobytu) z preferencją lokalizacji w Rąbinie.

2. Funkcje jednostek osadniczych.

W odniesieniu do funkcji jednostek osadniczych zakłada się:

- utrzymanie istniejącej funkcji rolniczej, jako wiodącej we wszystkich wsiach,
- rozwój funkcji produkcyjno-usługowej jako uzupełniającej we wsiach: Rąbino, Batyń, Dąbrowa Białogardzka, Kłodzino, Nielep, Rzecino i Stare Ludzicko,
- rozwój funkcji rekreacyjnych we wsiach: Biała Góra, Dołganów, Gąsków, Głodzino, Jezierzycze, Kołatka, Lipie, Rąbinko, Role i Świerznica.

3. Zasady kształtowania osadnictwa.

- Jako generalną zasadę w kształtowaniu sieci osadniczej gminy przyjmuje się zasadę nie tworzenia nowych struktur osadniczych.
- Preferencje lokalizacyjne do rozwoju funkcji gospodarczych i usług komercyjnych dotyczą głównie siedziby gminy i większych wsi, w których istnieją rezerwy w postaci niewykorzystanej infrastruktury produkcyjno-usługowej.
- W odniesieniu do kształtowania układów osadniczych, zasadą wiodącą jest koncentracja w ramach istniejącej zabudowy i w jej sąsiedztwie.
- Wyznacza się nowe tereny osadnicze bądź jako kontynuację założeń historycznych, lub też w formie nowej zabudowy, zharmonizowanej z krajobrazem miejscowości.
- Budowa nowych obiektów winna być zharmonizowana z tradycjami kulturowymi regionu, dostosowana do struktury przyrodniczej krajobrazu – jego fizjonomii, z zachowaniem panoram widokowych o szczególnych walorach estetycznych.
- Postulowane w studium kierunki rozwoju osadnictwa, zawierają w sobie funkcje: mieszkaniową, usługową i drobnej wytwórczości, jako funkcje osadnicze oraz funkcje gospodarcze i rekreacyjne.

- Dopuszcza się lokalizację nowej zabudowy o charakterze ekstensywnym na innych, nie wyznaczonych w „Studium” terenach, poza terenami objętymi różnymi formami ochrony.
- Ustala się ograniczenie lokalizacji zabudowy wzdłuż dróg o charakterze przelotowym.
- Ustala się zakaz zabudowy w paśmie minimum 6 m od jezior, rzek i cieków.

6. Komunikacja

Ocena stanu istniejącego.

Przez gminę przechodzi magistralna linia kolejowa znaczenia państwowego realacji Szczecin – Gdańsk.

Podstawowy układ drogowy w gminie tworzą sieć dróg powiatowych, która zapewnia sprawne połączenie między siedzibą gminy a sąsiednimi gminami, oraz najbliższymi miastami powiatowymi – Świdwinem i Białogardem. Właściwe też są połączenia Rąbina z miejscowościami w gminie i wewnątrz gminne połączenia sieci osadniczej.

Podstawową obsługę przewozów wewnątrz - gminnych zapewnia komunikacja kolejowa i autobusowa PKS. Na terenie gminy brak jest dworca autobusowego. Brak bezpośrednich połączeń PKS z osadami: Kołatka , Zbytki, Role, Dąbrówka, Polakowo.

Wykaz dróg powiatowych

Lp.	Klasa	Nr	Relacja
1.	Główna	17 169	Białogard – Rąbino
2.	Zbiorcza	17 175	Sławoborze – Rąbino
3.	Zbiorcza	17 176	Rąbino – Tychówko
4.	Zbiorcza	17 179	Kłodzino – Nielep
5.	Zbiorcza	17 180	Rąbino – Sława
6.	Zbiorcza	17 182	Rąbino – Stare Ludzicko - droga 152
7.	Zbiorcza	17 185	Dąbrowa – Łęgi-Wardyń
8.	Zbiorcza	17 314	Świdwin – Rogalino – Dąbrowa
9.	Lokalna	17 181	Biała Góra – Świerznica
10.	Lokalna	17 183	Rąbino – Biernów
11.	Lokalna	17 184	Lipie – Wardyń Górny
12.	Lokalna	17 313	droga 17312 – St. kolejowa

Kierunki rozwoju.

6.1.Układ kolejowy.

Zakłada się utrzymanie istniejącej linii kolejowej oraz stację w Rąbinie i przystanek w Nielepie.

6.2.Układ drogowy.

Zakłada się utrzymanie istniejącej sieci dróg oraz zaleca się:

- modernizację dróg ich utrzymanie,
- budowę stacji paliw ze stacją obsługi w rejonie wsi Liskowo (skrzyżowanie dróg Świdwin i Połczyn Zdrój).
- korektę drogi powiatowej nr 17 183 we wsi Biernów– zgodnie z obowiązującym planem zagospodarowania gminy.

6.3.Trasy rowerowe.

Wyznacza się ścieżki rowerowe, które stanowią ciągi turystyczne.

Zakłada się pętlowy schemat tras na terenie gminy, jako trasy rowerowe gminne oraz proponuje się trasy rowerowe międzygminne: kierunek Sławoborze, Tychowo, Świdwin, Połczyn.

6.4.Komunikacja zbiorowa.

Zakłada się, że funkcję obsługi komunikacyjnej mieszkańców gminy pełnić będzie nadal komunikacja kolejowa i komunikacja autobusowa.

Miejscowości o niewielkiej liczbie mieszkańców pozostaną poza zasięgiem bezpośredniej obsługi autobusowej.

6.5. Zaplecze techniczne motoryzacji.

W odniesieniu do zaplecza technicznego motoryzacji zakłada się:

- realizację stacji paliw ze stacją obsługi przy drodze powiatowej w rejonie wsi Liskowo (skrzyżowanie dróg na Świdwin i Połczyn),
- budowę parkingów na terenach rekreacyjnych.

7. Inżynieria.

7.1. Zaopatrzenie w wodę.

Uwarunkowania rozwoju.

Gmina Rąbino należy do obszaru o wysokim stopniu scentralizowanego zaopatrzenia w wodę z ujęć wodociągowych.

Z centralnego zaopatrzenia w wodę korzysta 98,0% mieszkańców.

Na 27 miejscowości w gminie z indywidualnych studni korzystają mieszkańcy wsi Dąbrówka, Polakowo, Zbytki i Niebórz.

Podstawą zaopatrzenia są wody podziemne ujmowane studniami głębinowymi.

Na terenie gminy funkcjonują cztery wodociągi grupowe:

- z ujęcia w Rąbinie zaopatrywane są miejscowości: Rąbino, Racimierz, Liskowo, Świerznica, Paszęcín, Lipie i Kołatka,
- z ujęcia w Batyniu zaopatrywane są wsie: Batyń i Głodzino.
- z ujęcia w Starym Ludzicku zaopatrywane są wsie: Stare Ludzicko, Jezierzycze i kol. Lipie,
- z ujęcia w Kłodzinie zaopatrywane są wsie: Kłodzino i Dołganów.

Ponadto wodociągiem grupowym z ujęcia wody w Rogalinie (gmina Świdwin) zaopatrywana jest w wodę kolonia Dąbrowa Białogardzka.

Pozostałe wsie w gminie posiadają wodociągi zbiorowe.

Kierunki rozwoju.

W odniesieniu do gospodarki wodnej zakłada się:

1. Rozbudowę istniejących ujęć wody jako podstawowe na terenach wsi: Rąbino, Kłodzino, Stare Ludzicko.
2. Modernizację istniejących ujęć uzupełniających we wsiach: Batyń, Biała Góra, Nielep i Rzecino (współpraca z ujęciami podstawowymi).
3. Budowę zbiorników wyrównawczych i zbiorników wyrównawczo – ciśnieniowych w układach wodociągów grupowych.
4. Przy zabudowie rozproszonej dopuszcza się zaopatrzenie w wodę z ujęć własnych.
5. Niezależnie od sieci wodociągowej, zgodnie z przepisami szczególnymi, przewiduje się lokalizację studni awaryjnych publicznych w każdej miejscowości, lub wykorzystanie do tych celów studni wyłączonych z eksploatacji.
6. Istniejące studnie awaryjne i baseny przeciwpożarowe należy przystosować do sprawnego uruchomienia eksploatacyjnego w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, zgodnie z przepisami szczególnymi.

Przyjęta koncepcja odbiega częściowo od opracowania „Studium wykonalności gospodarki wodno – ściekowej dla gmin dorzecza Parsęty”.

Zachowanie istniejących ujęć o większych zasobach pozwala na poprawę niezawodności systemów.

7.2. Regulacja stosunków wodnych.

Uwarunkowania.

Na terenie gminy Rąbino sieć rzeczna jest uboga, brak też jest większych znaczących jezior. Obszar gminy położony jest w zlewni dwóch rzek: południowo – zachodnia część gminy leży w zlewni rzeki Regi, pozostały teren gminy w zlewni rzeki Parsęty.

Głównym ciekim przepływającym centralnie przez teren gminy jest rzeka Mogilica, która znajduje się w zlewni rzeki Parsęty.

Zasoby wód powierzchniowych są bardzo małe, brak jest zasobów dyspozycyjnych. Warunki geologiczno- gruntowe w obszarze gminy wykazują znaczną wrażliwość na przenikanie zanieczyszczeń do wód podziemnych.

Wody rzek Regi i Parsęty zaliczane są do wód łowiska ryb łososiowatych i wraz z rzeką Mogilica zgodnie z zarządzeniem Wojewody Koszalińskiego z dnia 31.03.77 powinny posiadać pierwszą klasę czystości.

Na ogólną powierzchnię użytków rolnych w gminie zmeliorowanych jest 537 ha gruntów ornych i 316 użytków zielonych. Stan technicznych urządzeń jest niezadawalający.

Kierunki rozwoju.

W celu poprawy stosunków wodnych na obszarze gminy:

1. Zakłada się (zgodnie z koncepcją zagospodarowania rz. Parsęta):
 - Budowę zbiornika retencyjnego „Lipie” na rzece Mogilicy. Zbiornik ten w układzie hydrograficznym wraz ze zbiornikami poza obszarem gminy „Osówko i Białowąż” stanowi zabezpieczenie przed powodzią dolnej zlewni rzeki Parsęta.
Dane ogólne zbiornika „Lipie”
 - rzędna podpiętrzenia 95,00 m.npm,
 - długość zapory czołowej 250,0 m
 - wysokość zapory czołowej 17,0 m
2. Zadania dotyczące regulacji rzek, przepływu, retencji i stanu wód winny być rozwiązywane kompleksowo w układach całych zlewni. Dotyczy to również rozwoju systemów melioracyjnych.
3. Ustala się zakaz zabudowy terenów przybrzeżnych rzek, kanałów i zbiorników wodnych.
4. Tereny położone w południowo – wschodniej części gminy objęte są strefą „C” obszaru chronionego uzdrowiska Połczyn Zdrój – obowiązują ograniczenia i zakazy.

7.3.Odprowadzenie ścieków.

Uwarunkowania rozwoju.

Gospodarka ściekowa na terenie gminy Rąbino jest niezadawalająca.

Z kanalizacji sanitarnej korzysta 30 % mieszkańców gminy (przy 98% korzystających z wodociągów zbiorowych).

Na 27 miejscowości w gminie jedynie w pięciu wsiach są urządzenia oczyszczające ścieki i w jednej wsi - do przetrzymywania ścieków.

Urządzenia oczyszczające zlokalizowane są we wsiach:

- Rąbino – trzy urządzenia oczyszczające (dla osiedla mieszkaniowego, topialni serów, gorzelni),
- Dąbrowa Białogardzka dwa urządzenia oczyszczające (dla osiedla mieszkaniowego i gorzelni),
- Jezierzycze – oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna,
- Modrzewiec urządzenie oczyszczające,
- Nielep – urządzenie oczyszczające,
- Paszęcín – urządzenie oczyszczające.

Kierunki rozwoju.

W odniesieniu do gospodarki ściekowej:

Przyjmuje się docelowo objęcie kanalizacją sanitarną wszystkich obszarów, centralnie zaopatrywanych w wodę.

1. Zakłada się:
 - Budowę oczyszczalni ścieków we wsi Rąbino– oczyszczalnia docelowa.
 - Budowę oczyszczalni we wsi Dąbrowa Białogardzka – oczyszczalnia docelowa.
 - Modernizacja oczyszczalni w wsi Jezierzycze – oczyszczalnia na okres przejściowy docelowo z podłączeniem kanalizacji do Rąbina.
2. Proponowany zasięg oczyszczalni:
 - Rąbino – Rąbino, Liskowo, Kołatka, Świerznica, Paszęcín, Lipie,

Rzecino, Gręczino, Biernów, Rąbinko, Batyń, Gąskowo, Biała Góra, Jezierzyce, Stare Ludzicko (Stare Ludzicko wariantowo do Połczyna Zdroju).

- Dąbrowa Białogardzka – Dąbrowa Białogardzka, Nielep, Modrzewie, Role i Kłodzino.

3. Ustala się w 1 etapie objęcie kanalizacją wsi położonych w strefach alimentacji wód i obszarach chronionych.
4. Dopuszcza się indywidualne systemy oczyszczania ścieków przy zabudowie rozproszonej, położonej poza strefami alimentacji wód i obszarami chronionymi.
5. Przy większych zakładach produkcyjnych wytwarzających ścieki przemysłowe dopuszcza się realizację zakładowych oczyszczalni ścieków zlokalizowanych na terenie działki zakładu.

Proponowane rozwiązanie stanowi odstępstwo w stosunku do koncepcji zawartej w „Studium wykonywalności gospodarki wodno – ściekowej dla gmin dorzecza rz. Parsęty. Jest to wynik analiz uwarunkowań i kierunków rozwoju wszystkich elementów przestrzeni i środowiska jako rozwiązanie optymalne.

7.4.Usuwanie odpadów.

Uwarunkowania.

Na terenie gminy Rąbino zlikwidowano wysypisko odpadów i wiejskie punkty gromadzenia odpadów. Przyjęto miejski system gromadzenia i usuwania odpadów. Wywożeniem odpadów poza teren gminy zajmują się dwa wyspecjalizowane przedsiębiorstwa.

Zgodnie z porozumieniem międzygminnym prowadzi się rozeznanie i przygotowuje wysypisko powiatowe – Wardyń Górny.

Kierunki rozwoju.

W odniesieniu do gospodarki odpadami:

1. Utrzymuje się miejski system gromadzenia odpadów na poszczególnych posesjach, segregację odpadów (u źródła) i wywóz na międzygminne wysypisko przez wyspecjalizowane przedsiębiorstwa.
2. Nieczystości stałe należy wywozić na międzygminne wysypisko odpadów.
3. Nieczystości płynne z terenów nie objętych siecią kanalizacyjną należy wywozić na punkt zlewny oczyszczalni ścieków w Rąbinie.
4. Odpady trujące winny być neutralizowane i składowane na specjalnych kwaterach wysypiska międzygminnego.
5. Odpady przemysłowe należy wywozić na specjalne kwatery zlokalizowane na wysypisku międzygminnym.

7.5.Elektroenergetyka.

Uwarunkowania.

Energia elektryczna dla gminy Rąbino jest dostarczana na poziomie napięcia SN – 15 kV magistralnym liniami napowietrznymi.

Źródłem zasilania linii magistralnych są stacje 110/15 kV Świdwin, Połczyn i Białogard.

Kierunki rozwoju.

W odniesieniu do rozwiązań z zakresu elektroenergetyki zakłada się:

1. Utrzymanie istniejącego systemu zaopatrzenia gminy w energię elektryczną. Utrzymuje się istniejącą linię napowietrzną WN -110 kV Białogard - Łobez oraz istniejące SN-15 kV zasilające miejscowości na terenie gminy.
2. Przewiduje się głównie linie napowietrzne 15 kV. Linie kablowe 15 kV zaleca się stosować na terenach o intensywnej zabudowie, oraz na terenach o dużej wartości przyrodniczej lub krajobrazowej.
3. Linie przebudowywane i projektowane – zaleca się budować wzdłuż dróg lub innych linii rozgraniczających teren.
4. W sieci 15 kV należy zapewnić dwustronne zasilanie odgałęzień zasilających kilka stacji transformatorowych 15/0,4 kV.

5. Zaleca się promowanie wykorzystania lokalnych źródeł energii odnawialnych poprzez:
- budowę małych elektrowni wodnych na rzece Mogilica,
 - budowę siłowni wiatrowych uwzględniając walory przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe, oraz strefę nalotów lotniska Świdwin,
 - ***budowę elektrowni biogazowych,***

7.6. Zaopatrzenie w gaz.

Uwarunkowania.

Na terenie gminy znajduje się gazociąg wysokiego ciśnienia oraz gazociąg średniego ciśnienia w miejscowości Rąbino.

Pozostali mieszkańcy gminy zaopatrywani są w gaz płynny w butlach. Dystrybucją gazu zajmuje się wielu dostawców.

Kierunki rozwoju.

W zakresie zaopatrzenia w gaz zakłada się:

1. Wprowadzenie gazyfikacji przewodowej dla gminy Rąbino zgodnie z koncepcją opracowaną przez Przedsiębiorstwo Prod.-Usługowe „PETRICO” z Karlina.
2. Rozprowadzenie gazu do odbiorców na terenie gminy siecią gazociągów średniego ciśnienia.
3. Przyłączenie odbiorców do sieci średniego ciśnienia za pośrednictwem reduktorów ciśnienia indywidualnych lub grupowych.

7.7. Zaopatrzenie w ciepło.

Uwarunkowania.

Na terenie gminy nie występują scentralizowane systemy zaopatrzenia w ciepło.

Obecnie jest czynnych sześć większych źródeł ciepła. W kotłowniach lokalnych istnieją możliwości ograniczonej rozbudowy, lecz nie powinny być realizowane w obecnym systemie.

Kierunki rozwoju.

W zakresie zaopatrzenia gminy w ciepło nie przewiduje się ***dużych*** scentralizowanych systemów ciepłowniczych.

Zakłada się:

1. Zaopatrzenie w ciepło przez kotłownie lokalne i przez źródła indywidualne.
2. Preferowanie wprowadzania opalania gazem, olejem opałowym, lub energią elektryczną w celu minimalizacji emisji zanieczyszczeń do atmosfery.
3. Preferuje się instalowanie wysokosprawnych źródeł ciepła i poprawę izolacji cieplnej budynków.
4. Zaleca się instalowanie niekonwencjonalnych, ekologicznych źródeł ciepła (energii słońca, wiatru, pompy ciepłe, biogaz, itp.).

W związku z planowaną realizacją elektrowni biogazowych wytwarzających w procesie technologicznym znaczącą ilość ciepła, która nie będzie wykorzystana dla własnych potrzeb przedsiębiorcy – istnieje możliwość zaopatrzenia w ciepło odbiorców zewnętrznych. Wymagać to będzie budowy sieci rozdzielczej.

7.8. Telekomunikacja.

Uwarunkowania.

Gmina jest obsługiwana przez nowoczesną centralę cyfrową w Rąbinie oraz przez centrale sąsiednie: Świdwin i Redło.

Sieć telefoniczna w gminie jest wykonana przeważnie liniami kablowymi w kanalizacji telefonicznej.

Kierunki rozwoju.

W odniesieniu do telekomunikacji zakłada się:

1. Powiązania międzycentralowe - istniejącą linią kablową

- światłowodową Złotów – Białogard przebiegającą przez teren gminy.
2. Przewiduje się utrzymanie RŁA w Dąbrowie Białogardzkiej i przyłączenie do nowej centrali w Rąbinie oraz przyłączenie Nielepia do Świdwina.
 3. Sieć telefoniczna gminna winna być rozbudowana jako kablowa.
 4. Przewiduje się dalszy rozwój sieci telefonii komórkowej **oraz budowę systemu komunikacji elektronicznej**. Przy lokalizacji masztów **oraz sieci nadziemnych i podziemnych** należy brać pod uwagę względy krajobrazowe i wymogi środowiska.

8. Plany miejscowe i opracowania specjalistyczne.

8.1. Plany miejscowe.

Potrzeba sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego związana jest z udostępnieniem terenów wyznaczonych w studium na cele osadnictwa i pod rozwój funkcji gospodarczych, w tym funkcji turystycznej oraz wynika z aktualnych przepisów szczególnych.

1. Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego winny być opracowane dla następujących obszarów:
 - obszarów chronionego krajobrazu,
 - zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.
2. **Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego winny być opracowane dla terenów pod budowę urządzeń wytwarzających energię ze źródeł energii odnawialnych o mocy przekraczającej 100 kW wraz z określeniem granic ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania tych urządzeń na środowisko.**
3. W wyniku analizy potrzeb terenowych, przeprowadzonych w niniejszym studium proponuje się opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (zmian w obowiązującym planie) dla:
 - miejscowości Rąbino,
 - terenów wyznaczonych na cele rozwoju funkcji rekreacyjnej w miejscowościach: Role i Kołatka i Niebórz.
 - fragmentów wsi o funkcji produkcyjno-usługowej: Batyń, Dąbrowa Białogardzka, Głodzino, Nielep, Rzecino i Stare Ludzicko,
 - terenów przeznaczonych na cele realizacji urządzeń z zakresu infrastruktury technicznej,
 - rezerw terenowych, pojedynczych obiektów i urządzeń nie naruszających struktury funkcjonalno-przestrzennej obszarów oraz generalnych zasad zagospodarowania terenu ustalonych w studium,
 - terenów przeznaczonych pod zalesienia.

8.2. Opracowania specjalistyczne.

Proponuje się wykonanie następujących opracowań specjalistycznych, wymagających usankcjonowania w planach miejscowych i dotyczących:

1. Możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych, biorąc pod uwagę siłę wiatru, oraz możliwości techniczne.
2. Budowy zbiornika retencyjnego „Lipie”.
3. Dokumentacji stref ochronnych ujęć wody.
4. Programu prac konserwatorskich dla:
 - zespołu pałacowo- parkowego we wsi Batyń,
 - podwórze pofolwarcznego w Biernowie,
 - pałacu w Dąbrowie Białogardzkiej,
 - zabudowy podwórze pofolwarcznego w Dołganowie,
 - zespołu dworsko-parkowego w Głodzinie,
 - zespołu dworsko-parkowo- folwarcznego w Kłodzinie,
 - pałacu i podwórze folwarcznego w Rąbinie,
 - młyna wodnego Świerznicy.

9. Polityka przestrzenna gminy.

Realizacja przyjętych kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy następuje w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach administracyjnych, wydawanych na podstawie planów oraz poprzez programy rozwoju gospodarczego gminy, programy rozwoju infrastruktury społecznej i technicznej.

Działania związane z polityką przestrzenną gminy obejmują:

- opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w celu realizacji zakładanych programów inwestycyjnych,
- prowadzenie odpowiedniej polityki gruntami (komunalizacja gruntów),
- działania bezinwestycyjne na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, tzw. ochrona bierna,
- działania o charakterze promocyjnym, marketingowym itp.

Bardzo istotnym problemem dla realizacji założonego celu jakim jest poprawa warunków życia mieszkańców miasta i gminy, jest określenie priorytetów, zarówno w sferze planowania przestrzennego, jak i realizacji programów z uwagi na ograniczone możliwości budżetowe.

Programy te zostały sprecyzowane przy problematyce traktującej o poziomie życia mieszkańców gminy, komunikacji i inżynierii.

Prowadzenie polityki gruntami (komunalizacja gruntów) ma na celu umożliwienie:

- Realizacji zadań publicznych stojących przed Samorządem z zakresu infrastruktury społecznej i technicznej.
- Poprawę kondycji ekonomicznej gminy poprzez przejmowanie i zbywanie gruntów państwowych (AWRSP), będących przedmiotem zainteresowania potencjalnych inwestorów. Działanie to przyczynia się zwiększenia budżetu gminy i zmniejszenia bezrobocia poprzez stworzenie nowych miejsc pracy, przy zastosowaniu polityki promocyjnej.

W odniesieniu do ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, będącego podstawą rozwoju aktywizującej się funkcji gospodarczej jaką jest turystyka (traktowanej jako najmniej agresywna w stosunku do walorów środowiska) wskazane ściśle przestrzeganie ustaleń zawartych w przepisach szczególnych mających na celu ochronę ich unikalnych wartości.

Z uwagi na rangę ponadlokalną istniejących na terenie gminy obszarów, istnieje możliwość finansowania inwestycji mających na celu ochronę dóbr ze środków spoza budżetu gminy.

10. Zadania ponadlokalne.

Do zadań ponadlokalnych należą:

1. Z zakresu środowiska przyrodniczego i kulturowego:

- podjęcie działań w celu doprowadzenia wód Mogilicy do II klasy czystości,
- ustanowienia przepisów szczególnych, mających na celu ochronę środowiska przyrodniczego i realizacja zadań wynikających z tych przepisów (sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla proponowanych obszarów chronionych: Zespołów Przyrodniczo-Krajobrazowych i Obszarów Chronionego Krajobrazu),
- podjęcia działań mających na celu rewaloryzację dóbr kultury materialnej.

2. W sferze społeczno-gospodarczej:

- przystosowanie struktury zawodowej i kwalifikacji mieszkańców wsi do przyszłych potrzeb,
- tworzenie nowych miejsc pracy,

- realizację programu związanego z poprawą systemu obsługi o znaczeniu ponadlokalnym w zakresie ochrony zdrowia, opieki społecznej, edukacji, kultury i sportu,
- realizację programu gazyfikacji,
- poprawę stanu dróg o randze ponadgminnej i systemu obsługi komunikacyjnej,
- realizację tras rowerowych o znaczeniu ponadlokalnym,
- regulację stosunków wodnych.

